

Έγγραφο συνόδου

A9-0420/2023

8.12.2023

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την υλοποίηση της εδαφικής ανάπτυξης (ΚΚΔ, Τίτλος III, Κεφάλαιο II) και την εφαρμογή της στην Εδαφική Ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2030 (2023/2048(INI))

Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

Εισηγητής: Marcos Ros Sempere

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ – ΣΥΝΟΨΗ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΡΙΣΜΑΤΩΝ	3
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΚΑΤΕΘΕΣΑΝ ΤΙΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΕΙΣΗΓΗΤΗ	8
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	9
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ24	
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	35
ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	36

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ – ΣΥΝΟΨΗ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΡΙΣΜΑΤΩΝ

Ένα δύσκολο παγκόσμιο πλαίσιο — η συνοχή είναι πιο σημαντική από ποτέ

Μια σειρά κρίσεων, όπως η πανδημία COVID-19, ο συνεχιζόμενος πόλεμος στην Ουκρανία, ο οποίος προκάλεσε μια άνευ προηγουμένου προσφυγική κρίση και σοβαρή ενεργειακή κρίση, καθώς και η επιδεινούμενη κλιματική έκτακτη ανάγκη, κατέδειξαν ότι τα εδάφη είναι ολοένα και πιο αλληλεξαρτώμενα. Στο σημερινό δύσκολο παγκόσμιο πλαίσιο, η ΕΕ πρέπει να εξασφαλίσει θετικές μελλοντικές προοπτικές για όλους τους τόπους και όλους τους ανθρώπους. Ως εκ τούτου, η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η Ευρώπη θα παραμείνει ενωμένη.

Στο πλαίσιο αυτό, είναι πιο αναγκαίο από ποτέ τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, από κοινού με τις εθνικές, περιφερειακές και δημοτικές αρχές, να συνεργαστούν στενά για να επιτύχουν την ανθεκτικότητα, τη βιωσιμότητα και τη συμπεριληπτικότητα μέσω της συμμετοχικής και καινοτόμου ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης.

Ο καίριος ρόλος της ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης

Η ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη είναι καίριας σημασίας για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και τη δημιουργία ευημερίας σε όλες τις περιφέρειες. Συμβάλλει στον συντονισμό της περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης και στην καλλιέργεια της τοπικής δημοκρατίας μέσω της συμμετοχής χωρίς αποκλεισμούς. Η ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη είναι σημαντική για όλα τα εδάφη της ΕΕ και μπορεί να διανοίξει νέους δρόμους ανάπτυξης προς μια πιο έξυπνη, βασιζόμενη στη γνώση και πιο πράσινη οικονομία, δημιουργώντας ποιοτικές θέσεις απασχόλησης και κοινωνική πρόοδο σε περιοχές εκτός των αστικών. Οι στρατηγικές εδαφικής ή τοπικής ανάπτυξης αφορούν την εδαφική ανάπτυξη πέραν των πόλεων, των λειτουργικών αστικών περιοχών και των μητροπολιτικών περιοχών, θέτοντας τις τοπικές αρχές στο επίκεντρο της διακυβέρνησης.

Εργαλεία ΚΚΔ: ΟΕΕ και ΤΑΠΤΚ

Οι ολοκληρωμένες στρατηγικές εδαφικής και τοπικής ανάπτυξης που προωθούνται από την πολιτική συνοχής της ΕΕ αποτελούν σημαντικά εργαλεία για τη στήριξη αυτής της διαδικασίας. Ειδικότερα, οι ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις (ΟΕΕ) και η τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ) είναι οι κύριοι μηχανισμοί που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση της χρηματοδότησης της πολιτικής συνοχής με ολοκληρωμένο και τοποκεντρικό τρόπο, με την ενεργό συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών. Ο κανονισμός περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ) για κάθε περίοδο προγραμματισμού ρυθμίζει τις ΟΕΕ και την ΤΑΠΤΚ, ως μέσο για την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής με εδαφικά ολοκληρωμένο τρόπο, ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητά της.

Ειδικότερα, ο ΚΚΔ για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 αφιερώνει τον τίτλο ΙΙΙ κεφάλαιο ΙΙ στην εδαφική ανάπτυξη, δεδομένης της θεμελιώδους σημασίας της στην αρχιτεκτονική της πολιτικής συνοχής. Τα άρθρα 28-34 του ΚΚΔ προβλέπουν ότι η προώθηση της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφών πραγματοποιείται μέσω εδαφικών εργαλείων, ιδίως των ΟΕΕ, της ΤΑΠΤΚ ή «κάθε άλλου ολοκληρωμένου εδαφικού

εργαλείου που σχεδιάστηκε στο πλαίσιο εθνικής στρατηγικής».

Οι ΟΕΕ και η ΤΑΠΤΚ αποτελούν τα βασικά μέσα για την επίτευξη ενός από τους πέντε γενικούς στόχους πολιτικής της πολιτικής συνοχής, ιδίως του στόχου πολιτικής 5 «μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των τύπων περιοχών». Τα εργαλεία αυτά θεσπίστηκαν για πρώτη φορά το 2014 και ενισχύθηκαν περαιτέρω στη νομοθεσία για την περίοδο 2021-2027, τονίζοντας τον καίριο ρόλο των ολοκληρωμένων εδαφικών στρατηγικών στην επίτευξη των στόχων συνοχής.

Οι ΟΕΕ και η ΤΑΠΤΚ αποσκοπούν στη διευκόλυνση μιας προσέγγισης από τη βάση προς την κορυφή όσον αφορά την εδαφική ανάπτυξη με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, με τη διευκόλυνση του διαλόγου μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών και με την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και με την προώθηση της συνεργασίας και της μεταφοράς πληροφοριών μεταξύ του ανώτερου και του κατώτερου επιπέδου διακυβέρνησης.

Ο κανονισμός 2021-2027 του ΕΤΠΑ παρέχει περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την ολοκληρωμένη προσέγγιση (άρθρα 7-9), καθώς και την κατανομή των κονδυλίων. Ειδικότερα, το 8 % της χρηματοδότησης του ΕΤΠΑ σε εθνικό επίπεδο, σε σύγκριση με το 5 % της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού, πρέπει να διατεθεί για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη με τη μορφή ΟΕΕ, ΤΑΠΤΚ ή οποιουδήποτε άλλου ολοκληρωμένου εδαφικού εργαλείου.

Η υλοποίηση των ΟΕΕ και της ΤΑΠΤΚ με μια ματιά

Η παρούσα έκθεση αντλεί διδάγματα από την εμπειρία που αποκτήθηκε κατά την περίοδο 2014-2020, αλλά εξετάζει επίσης όσα προβλέπονται για την τρέχουσα περίοδο 2021-2027, ώστε να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα. Ειδικότερα, η παρούσα έκθεση έχει ως στόχο να προβεί σε απολογισμό του τρόπου με τον οποίο υλοποιήθηκαν οι ΟΕΕ και η ΤΑΠΤΚ κατά την περίοδο 2014-2020 και των εξελίξεων που μπορούμε ήδη να παρατηρήσουμε για την περίοδο 2021-2027, εστιάζοντας σε ποιοτικά και όχι ποσοτικά δεδομένα. Η επιτυχία των εδαφικών μέσων θα πρέπει ούτως ή άλλως να αξιολογείται πέρα από τα αδιάσειστα στοιχεία και τους αριθμούς. Υπάρχουν και άλλοι ηπιότεροι παράγοντες που είναι πιο περίπλοκο να αξιολογηθούν, όπως η συνοχή εντός της στοχευόμενης περιοχής, η ευημερία των κατοίκων, το ενισχυμένο κοινωνικό και ανθρώπινο κεφάλαιο, οι νέες μορφές συνεργατικής νοοτροπίας στη χάραξη πολιτικής ή τα συνεργατικά μοντέλα διακυβέρνησης που μπορούν να παρατηρηθούν μόνο μακροπρόθεσμα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, κατά την περίοδο 2014-2020, η χρηματοδότηση που προβλέπεται για τις εδαφικές και αστικές στρατηγικές ανέρχεται σε περίπου 30 δισεκατομμύρια EUR, ποσό που αντιστοιχεί σχεδόν στο 10 τοις εκατό της συνολικής χρηματοδότησης της πολιτικής συνοχής για την εν λόγω περίοδο. Τα μέσα των ΟΕΕ χρησιμοποιούνταν συχνά στο αστικό πλαίσιο για ολοκληρωμένες και βιώσιμες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης. Ως εκ τούτου, η ΟΕΕ συνιστά ένα από τα προτιμώμενα μέσα για την εκπλήρωση του υποχρεωτικού ελάχιστου ορίου του 8 % των εθνικών κονδυλίων του ΕΤΠΑ για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Ωστόσο, κατά την περίοδο 2014-2020, ορισμένες χώρες επέλεξαν να μην χρησιμοποιήσουν τις ΟΕΕ για τα αστικά κονδύλια, αλλά έναν ειδικό αστικό άξονα προτεραιότητας στο πλαίσιο του επιχειρησιακού τους προγράμματος.

Εξετάζοντας προσεκτικά την εφαρμογή στην πράξη, παρατηρούμε πράγματι ορισμένες διαφορετικές προσεγγίσεις από τη μία περιοχή στην άλλη. Οι επιλογές όσον αφορά τη χρήση των εδαφικών μέσων έχουν υιοθετηθεί σε πολύ διαφορετικό βαθμό μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά την υλοποίηση των δράσεων υπήρξαν σημαντικές καθυστερήσεις στις αρχές της περιόδου 2014-2020. Ωστόσο, το ποσοστό εκτέλεσης αυτών των μέσων έχει βελτιωθεί σημαντικά προς το τέλος της παρούσας περιόδου προγραμματισμού.

Τα στοιχεία της προηγούμενης περιόδου δείχνουν ότι τα μέσα ΤΑΠΤΚ απευθύνονται σε μικρότερες αγροτικές περιοχές, με συγκριτικά χαμηλό βαθμό διείσδυσης σε όλες τις αστικές περιοχές. Οι δυσκολίες κατά την προηγούμενη περίοδο 2014-2020 αφορούσαν, ειδικότερα, την έλλειψη ευαισθητοποίησης και ικανότητας σε τοπικό επίπεδο, σε συνδυασμό με την αντίληψη για έντονη γραφειοκρατική επιβάρυνση και αργή απορρόφηση των κονδυλίων.

Ο ρόλος της Εδαφικής Ατζέντας 2030

Τα κράτη μέλη καλούνται να διασφαλίσουν τη συνοχή και τον συντονισμό μεταξύ των ταμείων, αποφεύγοντας παράλληλα την εμφάνιση νέων οικονομικών, κοινωνικών και εδαφικών ανισοτήτων. Οι τοποκεντρικές προσεγγίσεις και η ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη πρέπει να προωθηθούν με ύψιστη προτεραιότητα. Αυτός ο φιλόδοξος στόχος δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της εδαφικής ανάπτυξης, όπως τονίζεται στην Εδαφική Ατζέντα 2030.

Η Εδαφική Ατζέντα 2030 ορίζει δύο πρωταρχικούς στόχους, τη δίκαιη Ευρώπη και την πράσινη Ευρώπη, οι οποίοι έχουν έξι προτεραιότητες για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής επικράτειας στο σύνολό της, καθώς και όλων των τόπων της. Ευθυγραμμίζει περαιτέρω τους στόχους εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ με την Ατζέντα των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030 και την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, υπογραμμίζει τη σημασία του στρατηγικού χωροταξικού σχεδιασμού και παρέχει σχετικές κατευθύνσεις, ενισχύοντας παράλληλα την εδαφική διάσταση των τομεακών πολιτικών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης.

Η Εδαφική Ατζέντα 2030, η οποία μοιράζεται κοινές αρχές, όπως η τοπική προσέγγιση, ο συντονισμός των πολιτικών και τα αποτελεσματικά πολυεπίπεδα πλαίσια, με το αστικό θεματολόγιο της ΕΕ, βασίζεται στην αντίληψη ότι η Ευρώπη αντιμετωπίζει μείζονες οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις. Έχει επίσης μεγάλες δυνατότητες βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης σε όλους τους τόπους και για όλους τους ανθρώπους. Αυτό σημαίνει ότι η Ευρώπη χρειάζεται πολιτικές με ισχυρότερη εδαφική διάσταση και συντονισμένες προσεγγίσεις που να αναγνωρίζουν και να αξιοποιούν την ποικιλομορφία και τις ιδιαιτερότητες των τόπων.

Διακυβερνητική δήλωση που πρέπει να ενισχυθεί

Η Εδαφική Ατζέντα 2030 είναι ένα εργαλείο που ανοίγει τον δρόμο για την εδαφική συνοχή στην Ευρώπη, παροτρύνοντας ένα ευρύ φάσμα φορέων να εφαρμόσουν τους στόχους και τις προτεραιότητές της. Ωστόσο, πρόκειται για διακυβερνητική δήλωση χωρίς άμεσα νομικά, χρηματοδοτικά ή θεσμικά μέσα εφαρμογής. Αξίζει να σημειωθεί ότι ούτε στον κανονισμό περί κοινών διατάξεων του 2014 ούτε στον κανονισμό περί κοινών διατάξεων του 2021

γίνεται αναφορά στην Εδαφική Ατζέντα του 2020 και στην Εδαφική Ατζέντα του 2030 αντίστοιχα. Ως εκ τούτου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να διερευνήσει τρόπους βέλτιστης χρήσης της Εδαφικής Ατζέντας και να εξετάσει το ενδεχόμενο συμπερίληψης των προτεραιοτήτων της στις νομοθετικές διαδικασίες της ΕΕ.

Η υλοποίηση της Εδαφικής Ατζέντας 2030

Η υλοποίηση της Εδαφικής Ατζέντας 2030 εξαρτάται από την πολυεπίπεδη συνεργασία. Για να εμπνεύσει τους βασικούς παράγοντες να αναλάβουν δράση, έχουν δρομολογηθεί επτά πιλοτικές δράσεις. Οι πιλοτικές δράσεις καταδεικνύουν τον τρόπο με τον οποίο οι στόχοι της Εδαφικής Ατζέντας μπορούν να επιτευχθούν «επιτόπου» σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Αυτό περιλαμβάνει δραστηριότητες υλοποίησης, όπως η συνεργασία με τους τοπικούς και περιφερειακούς φορείς σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να αντιμετωπίσουν τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις που συνδέονται με τη θεματική τους εστίαση. Οι δραστηριότητες αυτές προσφέρουν παραδείγματα τοποκεντρικών προσεγγίσεων, με διαλόγους μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών σε συναινετικό πλαίσιο. Εφαρμόζουν πειραματικές και καινοτόμες λύσεις προσαρμοσμένες στις τοπικές ιδιαιτερότητες.

Οι πιλοτικές δράσεις για την Εδαφική Ατζέντα βρίσκονται ακόμη σε πρώιμο στάδιο. Η Εδαφική Ατζέντα 2030 προβλέπει την πραγματοποίηση απολογισμού το 2024, συμπεριλαμβανομένων της επανεξέτασης του συστήματος διακυβέρνησης, της προόδου υλοποίησης και της συνάφειας των προτεραιοτήτων. Η επανεξέταση αυτή θα ξεκινήσει κατά τη διάρκεια της ισπανικής Προεδρίας της ΕΕ το 2023 και θα επικεντρωθεί στη διακυβέρνηση και την υλοποίηση.

Οι δράσεις για την υλοποίηση της Εδαφικής Ατζέντας 2030 μπορούν να αναληφθούν σε οποιοδήποτε επίπεδο διακυβέρνησης και μπορεί να ποικίλλουν ως προς τον χαρακτήρα και την εστίαση. Παρά τις εκκλήσεις προς τους βασικούς παράγοντες και τις προσπάθειες να εμπνεύσουν δράση μέσω των παραδειγμάτων και των πιλοτικών δράσεων, φαίνεται ότι η εφαρμογή των προτεραιοτήτων της Εδαφικής Ατζέντας 2030 παραμένει αποσπασματική και άνιση σε ολόκληρη την επικράτεια της Ένωσης. Πιο συγκεκριμένα, η κατανομή των επτά πιλοτικών δράσεων σε ολόκληρη την Ευρώπη δεν είναι ισορροπημένη. Όλες οι πιλοτικές δράσεις έχουν δρομολογηθεί από τις εθνικές αρχές. Σε ορισμένες πιλοτικές δράσεις διενεργήθηκαν πειραματικές ή καινοτόμες διαδικασίες σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Σε πολλές πραγματοποιήθηκε συλλογή αποδεικτικών στοιχείων και εκπονήθηκαν περιπτώσιολογικές μελέτες και εκθέσεις. Σε ορισμένες προτείνεται τα διδάγματα που αντλήθηκαν από μια εθνική πρωτοβουλία να τεθούν στη διάθεση των φορέων σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Μελλοντικές ενέργειες

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παρακολουθεί στενά τον τρόπο με τον οποίο τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία στηρίζουν την ολοκληρωμένη προσέγγιση της αστικής και εδαφικής ανάπτυξης. Είναι ζωτικής σημασίας να γίνει κατανοητός ο τρόπος με τον οποίο εξελίσσονται οι στρατηγικές της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, της ολοκληρωμένης εδαφικής επένδυσης (ΟΕΕ) και της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ), οι οποίες εφαρμόζονται σε ολόκληρη την Ευρώπη στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής για τις περιόδους 2014-2020 και 2021-2027, και να αντληθούν πολύτιμα διδάγματα. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να μπορέσουμε να βελτιώσουμε τα εργαλεία της πολιτικής συνοχής του αύριο.

Πρέπει να διερευνήσουμε τις επενδυτικές στρατηγικές που ακολουθούνται από διάφορες οπτικές γωνίες, όπως η γεωγραφική ενότητα, η χωρική εστίαση, η θεματική συγκέντρωση, το μέγεθος του πληθυσμού, οι χρηματοδοτικές ρυθμίσεις και οι μηχανισμοί υλοποίησης, προκειμένου να μπορέσουμε να προσαρμόσουμε αναλόγως τη μελλοντική πολιτική συνοχής και να αντιμετωπίσουμε τις τρέχουσες ελλείψεις.

Η παρούσα έκθεση θα χρησιμεύσει επίσης για την ενίσχυση του ρόλου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και ιδίως της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης, όσον αφορά την παρακολούθηση της Εδαφικής Ατζέντας και όλων των δράσεών της, όπως αποτυπώνεται στο ίδιο το έγγραφο.

Θα πρέπει να επιδιώξουμε την περαιτέρω απλούστευση της διοικητικής διαδικασίας για τη διαχείριση των κονδυλίων, τη συμπερίληψη των προτεραιοτήτων της Εδαφικής Ατζέντας 2030 στα νομοθετικά μέσα και τα επιχειρησιακά προγράμματα των ταμείων της πολιτικής συνοχής, και να προωθήσουμε ακόμη περισσότερο τη συμμετοχή των δήμων, των περιφερειών και των αντιπροσωπευτικών τους ενώσεων στα διάφορα στάδια υλοποίησης των εδαφικών μέσων. Αυτό περιλαμβάνει τη συμμετοχή τους στον προγραμματισμό, την επιλογή και την παρακολούθηση των έργων ΟΕΕ και ΤΑΙΠΤΚ. Στόχος μας θα πρέπει να είναι να κινητοποιήσουμε τους δυνητικούς δικαιούχους και να βοηθήσουμε τις αρχές να ενισχύσουν την ευαισθητοποίηση για τα εδαφικά εργαλεία. Είναι επίσης αναγκαίο να αναπτυχθούν πιο εξελιγμένα συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης που θα είναι σε θέση να αξιολογούν τον αντίκτυπο αυτών των εδαφικών μέσων και να κοινοποιούν καλύτερα τα αποτελέσματά τους.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΚΑΤΕΘΕΣΑΝ ΤΙΣ ΑΠΟΦΕΙΣ
ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΕΙΣΗΓΗΤΗ**

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του παραρτήματος I του Κανονισμού, ο εισηγητής δηλώνει ότι έλαβε εισηγήσεις από τις ακόλουθες οντότητες ή πρόσωπα κατά την εκπόνηση της έκθεσης, μέχρι την έγκρισή της από την επιτροπή:

Οντότητα και/ή πρόσωπο
Ευρωπαϊκό δίκτυο παρατήρησης για τη χωρική ανάπτυξη και συνοχή (ESPON)
ΓΔ Χωροταξίας — πορτογαλική κυβέρνηση
Γερμανικό Ομοσπονδιακό Ινστιτούτο Έρευνας στους τομείς των Κατασκευών, Αστικού Περιβάλλοντος και Χωροταξικής Ανάπτυξης (BBSR) εξ ονόματος του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Στέγασης, Αστικής Ανάπτυξης και Κατασκευών (BMWSB), Γερμανία
Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Χωροταξικής Ανάπτυξης ARE — Ελβετία
Υπουργείο Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης της Νορβηγίας

Ο ανωτέρω κατάλογος καταρτίστηκε υπό την αποκλειστική ευθύνη του εισηγητή.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την υλοποίηση της εδαφικής ανάπτυξης (ΚΚΔ, Τίτλος III, Κεφάλαιο II) και την εφαρμογή της στην Εδαφική Ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2030 (2023/2048(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τον τίτλο XVIII αυτής,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων¹ («κανονισμός περί κοινών διατάξεων» – ΚΚΔ),
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής²,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1059 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τον στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» (Interreg) ο οποίος υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης³,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης⁴,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013⁵,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/2220 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής

¹ ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159.

² ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 60.

³ ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 94.

⁴ ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 1.

⁵ ΕΕ L 435 της 6.12.2021, σ. 1

Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) τα έτη 2021 και 2022 και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 όσον αφορά τους πόρους και την εφαρμογή τους τα έτη 2021 και 2022 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή αυτής της στήριξης τα έτη 2021 και 2022⁶,

- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου⁷,
- έχοντας υπόψη τη Συμφωνία που συνήφθη κατά την 21η Διάσκεψη των μερών της σύμβασης-πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (COP21) στο Παρίσι, στις 12 Δεκεμβρίου 2015 (Συμφωνία του Παρισιού),
- έχοντας υπόψη την ατζέντα των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030, ιδίως δε τον στόχο βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) 11 σχετικά με βιώσιμες πόλεις και κοινότητες,
- έχοντας υπόψη την Εδαφική Ατζέντα 2030 – Ένα μέλλον για όλες τις περιοχές, η οποία εγκρίθηκε κατά την άτυπη σύνοδο των υπουργών που είναι αρμόδιοι για τον χωροταξικό σχεδιασμό, την εδαφική ανάπτυξη και/ή την εδαφική συνοχή την 1η Δεκεμβρίου 2020,
- έχοντας υπόψη το Σύμφωνο του Άμστερνταμ που καθορίζει το αστικό θεματολόγιο για την ΕΕ, το οποίο συμφωνήθηκε κατά την άτυπη σύνοδο των υπουργών της ΕΕ που είναι αρμόδιοι για αστικά θέματα στις 30 Μαΐου 2016,
- έχοντας υπόψη τον νέο «Χάρτη της Λειψίας – Η μετασχηματιστική ισχύς των πόλεων για το κοινό καλό» που εγκρίθηκε κατά την άτυπη υπουργική σύνοδο για αστικά θέματα στις 30 Νοεμβρίου 2020,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία της Λιουμπλιάνας, η οποία εγκρίθηκε κατά την άτυπη σύνοδο των υπουργών που είναι αρμόδιοι για αστικά θέματα στις 26 Νοεμβρίου 2021,
- έχοντας υπόψη το νέο αστικό θεματολόγιο που εγκρίθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη στις 20 Οκτωβρίου 2016,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 17ης Ιανουαρίου 2023, με τίτλο «Αξιοποίηση ταλέντων στις περιφέρειες της Ευρώπης» [COM(2023)0032],

⁶ ΕΕ L 437 της 28.12.2020, σ. 1.

⁷ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320.

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 4ης Φεβρουαρίου 2022, σχετικά με την 8η έκθεση για τη συνοχή: συνοχή στην Ευρώπη με ορίζοντα το 2050 [COM(2022)0034],
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 2021, με τίτλο «Ένα μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ – Προς ισχυρότερες, συνδεδεμένες, ανθεκτικές και ευημερούσες αγροτικές περιοχές με ορίζοντα το 2040» [COM(2021)0345],
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 3ης Μαρτίου 2021, με τίτλο «Ένωση ισότητας: στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030» [COM(2021)0101],
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2019, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία [COM(2019)0640],
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 17ης Σεπτεμβρίου 2020, με τίτλο «Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 – Επενδύουμε σε ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον προς όφελος των πολιτών μας» [COM(2020)0562],
- έχοντας υπόψη την πρωτοβουλία της Επιτροπής για το νέο ευρωπαϊκό Bauhaus, που ξεκίνησε στις 16 Σεπτεμβρίου 2020,
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2022, με τίτλο «Χρηματοδοτικό μέσο του μοντέλου εδαφικής ανάπτυξης του νέου ευρωπαϊκού Bauhaus (NEB TDM)» [SWD(2022)0172],
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 14ης Σεπτεμβρίου 2022, σχετικά με το νέο ευρωπαϊκό Bauhaus⁸,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 13ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με ένα μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ – Προς ισχυρότερες, συνδεδεμένες, ανθεκτικές και ευημερούσες αγροτικές περιοχές έως το 2040⁹,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 15ης Σεπτεμβρίου 2022, σχετικά με την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή στην ΕΕ: 8η έκθεση για τη συνοχή¹⁰,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 15ης Φεβρουαρίου 2022, σχετικά με τις προκλήσεις για τις αστικές περιοχές στη μετά την COVID-19 εποχή¹¹,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 20ής Μαΐου 2021 σχετικά με την ανατροπή των δημογραφικών εξελίξεων στις περιφέρειες της ΕΕ με τη χρήση μέσων της πολιτικής για τη συνοχή¹²,

⁸ ΕΕ C 125 της 5.4.2023, σ. 56.

⁹ ΕΕ C 177 της 17.5.2023, σ. 35.

¹⁰ ΕΕ C 125 της 5.4.2023, σ. 100.

¹¹ ΕΕ C 342 της 6.9.2022, σ. 2.

¹² ΕΕ C 15 της 12.1.2022, σ. 125.

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 25ης Μαρτίου 2021 σχετικά με την πολιτική συνοχής και τις περιφερειακές στρατηγικές για το περιβάλλον στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής¹³,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 13ης Μαρτίου 2018, σχετικά με τον ρόλο των περιφερειών και των πόλεων της ΕΕ στην υλοποίηση της Συμφωνίας του Παρισιού (COP 21) για την κλιματική αλλαγή¹⁴,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της 18ης Σεπτεμβρίου 2020, με θέμα «Αναθεώρηση της εδαφικής ατζέντας της ΕΕ, του Χάρτη της Λειψίας και του Αστικού θεματολογίου της ΕΕ»¹⁵,
- έχοντας υπόψη τη λεπτομερή ανάλυση με τίτλο «Εδαφική Ατζέντα 2030 – Επισκόπηση της εφαρμογής», που δημοσίευσε η Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών στις 7 Ιουνίου 2023¹⁶,
- έχοντας υπόψη τη μελέτη που εκπόνησε η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης (ΓΔ REGIO) της Επιτροπής με τίτλο «Ολοκληρωμένες εδαφικές και αστικές στρατηγικές: με ποιον τρόπο προσφέρουν τα ΕΔΕΤ προστιθέμενη αξία στην περίοδο 2014-2020», που δημοσιεύτηκε τον Δεκέμβριο του 2017¹⁷,
- έχοντας υπόψη το STRAT-Board, το διαδραστικό εργαλείο που ανέπτυξαν το Κοινό Κέντρο Ερευνών (JRC) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και η ΓΔ REGIO και παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) στηρίζουν την ολοκληρωμένη προσέγγιση της αστικής και εδαφικής ανάπτυξης¹⁸,
- έχοντας υπόψη το εγχειρίδιο των στρατηγικών εδαφικής και τοπικής ανάπτυξης¹⁹ και το εγχειρίδιο των στρατηγικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης²⁰, που δημοσίευσε το JRC,
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας της ΓΔ REGIO με τίτλο «The geography of EU discontent and the regional development trap» («Η γεωγραφία της δυσαρέσκειας κατά της ΕΕ και η παγίδα της περιφερειακής ανάπτυξης»), το οποίο δημοσιεύτηκε τον Μάρτιο του 2023,
- έχοντας υπόψη τη μελέτη που εκπονήθηκε για λογαριασμό του Συμβουλίου των

¹³ ΕΕ C 494 της 8.12.2021, σ. 26.

¹⁴ ΕΕ C 162 της 10.5.2019, σ. 31.

¹⁵ ΕΕ C 429 της 11.12.2020, σ. 145.

¹⁶ Λεπτομερής ανάλυση – «Εδαφική Ατζέντα 2030 – Επισκόπηση της εφαρμογής», Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών, Θεματικό Τμήμα Β – Διαρθρωτική Πολιτική και Πολιτική Συνοχής, 7 Ιουνίου 2023.

¹⁷ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «[Integrated territorial and urban strategies: how are ESIF adding value in 2014-2020? – Final Report](#)» («Ολοκληρωμένες εδαφικές και αστικές στρατηγικές: με ποιον τρόπο προσφέρουν τα ΕΔΕΤ προστιθέμενη αξία στην περίοδο 2014-2020;»), Δεκέμβριος 2017.

¹⁸ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «[STRAT-Board](#)».

¹⁹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «[Handbook of territorial and local development strategies](#)» («Εγχειρίδιο των στρατηγικών εδαφικής και τοπικής ανάπτυξης»).

²⁰ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «[Handbook of Sustainable Urban Development Strategies](#)» («Εγχειρίδιο των στρατηγικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης»).

Ευρωπαϊκών Δήμων και Περιφερειών με τίτλο «ITI and CLLD – The use of integrated territorial tools in cohesion policy» (ΟΕΕ και ΤΑΙΠΤΚ – Η χρήση ολοκληρωμένων εδαφικών εργαλείων στην πολιτική συνοχής), η οποία δημοσιεύτηκε τον Δεκέμβριο του 2022,

- έχοντας υπόψη τον Χάρτη της Λειψίας του 2007 για τις βιώσιμες ευρωπαϊκές πόλεις και τον νέο Χάρτη της Λειψίας — η μετασχηματιστική ισχύς των πόλεων για το κοινό καλό, της 30ης Νοεμβρίου 2020,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του, καθώς και το άρθρο 1 παράγραφος 1 εδάφιο ε) αυτού και το Παράρτημα 3 της απόφασης της Διάσκεψης των Προέδρων, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με τη διαδικασία έγκρισης για τη σύνταξη εκθέσεων πρωτοβουλίας,
 - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης (Α9-0420/2023),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολιτική συνοχής παραμένει και θα πρέπει να παραμείνει η κύρια επενδυτική πολιτική για τις περιφέρειες και τις πόλεις της ΕΕ και δεν προορίζεται να χρησιμεύει συστηματικά ως πρώτη επιλογή χρηματοδοτικής συνδρομής ώστε να αντιμετωπίζονται απρόβλεπτα γεγονότα που κλονίζουν την κοινωνικο-οικονομική μας κατάσταση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Εδαφική Ατζέντα αποτελεί το κατευθυντήριο μέσο για την εδαφική πολιτική της ΕΕ, όπως αποτυπώνεται στα εθνικά προγράμματα και έργα της, παρέχοντας προσανατολισμό για τον στρατηγικό χωροταξικό σχεδιασμό και την περιφερειακή ανάπτυξη, ζητώντας την ενίσχυση της εδαφικής διάστασης των τομεακών πολιτικών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης και επιδιώκοντας να προωθήσει ένα χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμο μέλλον για όλους τους τόπους και να βοηθήσει στην επίτευξη των ΣΒΑ στην Ευρώπη·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι περιφέρειες της ΕΕ εντοπίζονται και υπόκεινται σε διαχείριση σε εδαφικό επίπεδο·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στον προηγούμενο και στον ισχύοντα κανονισμό περί κοινών διατάξεων δεν γίνεται ειδική αναφορά στην Εδαφική Ατζέντα του 2020 ή του 2030 αντίστοιχα· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τίτλος ΙΙΙ κεφάλαιο ΙΙ του ισχύοντος κανονισμού περί κοινών διατάξεων παρέχει τη βάση για την άντληση κονδυλίων της πολιτικής συνοχής μέσω των στρατηγικών εδαφικής ανάπτυξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 1301/2013²¹ αναφέρεται στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη που βασίζεται σε ολοκληρωμένες βιώσιμες αστικές στρατηγικές ως το πλαίσιο για την επιλογή μεμονωμένων πράξεων·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η τοποκεντρική προσέγγιση για τη χάραξη πολιτικής, η οποία βασίζεται στην ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη, αποσκοπεί στην αξιοποίηση των μοναδικών δυνατοτήτων που σχετίζονται με τους εδαφικούς πόρους, τη γνώση και τα

²¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006, ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 289.

περιουσιακά στοιχεία, ενώ αναγνωρίζεται η ανάγκη για προσαρμοσμένες λύσεις στους διάφορους τύπους περιοχών·

- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι, όπως φαίνεται, οι κύριες δυσκολίες που αντιμετώπισαν τα τοπικά και τα περιφερειακά θεσμικά όργανα και η κοινωνία των πολιτών κατά την περίοδο 2014-2020 ήταν η ανεπαρκής τεχνική και διοικητική υποστήριξη, τα δυσανάλογα γραφειοκρατικά εμπόδια, η έλλειψη δεξιοτήτων, κατάρτισης, γνώσεων και ανάπτυξης ικανοτήτων, και η ανεπαρκής συνεργασία μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης, πέραν της αργής απορρόφησης των κονδυλίων·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, όπως φαίνεται, στις περιφέρειες και τις διοικητικές μονάδες όπου εφαρμόζεται το πρόγραμμα LEADER, ένας υποχρεωτικός διαχειριστής της ομάδας τοπικής δράσης συμβάλλει στη βελτίωση των επιδόσεων και της απορρόφησης της περιφερειακής χρηματοδότησης·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πλούτος της εδαφικής πολυμορφίας της Ευρώπης θα πρέπει να θεωρείται ως ένα δυναμικό και πολύπλοκο σύστημα στο οποίο κάθε περιφέρεια αντιμετωπίζει αναπτυξιακές προκλήσεις ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αυξανόμενες ανισότητες μεταξύ των τόπων και μεταξύ των ανθρώπων έχουν φτάσει σε κρίσιμο επίπεδο και ότι απαιτείται συντονισμένη δράση σε όλα τα γεωγραφικά επίπεδα και τα επίπεδα διακυβέρνησης προκειμένου να εξασφαλιστούν θετικές μελλοντικές προοπτικές για όλους τους ανθρώπους και όλους τους τόπους σε ολόκληρη την ΕΕ·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι το εγχειρίδιο των στρατηγικών εδαφικής και τοπικής ανάπτυξης παρέχει μεθοδολογική στήριξη σε όλα τα επίπεδα·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μικροσυνοχή αποτελεί μια μορφή ισορροπίας για τις υπανάπτυκτες περιοχές εντός των περισσότερο ανεπτυγμένων περιφερειών· λαμβάνοντας υπόψη ότι, δίνοντας ρητή έμφαση στους «τόπους και τους ανθρώπους», η Εδαφική Ατζέντα (TA2030) πρωτοστατεί στην «ιδέα της διαπροσωπικής συνοχής» παράλληλα με την εδαφική συνοχή, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ανισότητες αυτές μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο με την απόδοση μεγαλύτερης προσοχής στην πολυμορφία και το δυναμικό των εδαφών, καθώς και με τον σχεδιασμό τοποκεντρικών πολιτικών και στρατηγικών, με στόχο την καλύτερη ενσωμάτωση της εδαφικής διάστασης σε όλα τα ταμεία της ΕΕ·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 28 του ΚΚΔ ορίζει τις ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις (ΟΕΕ) και την τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ) ως τα μέσα για την υλοποίηση των στρατηγικών εδαφικής ανάπτυξης και ζητεί να υπάρξει συνοχή και συντονισμός μεταξύ των ταμείων όταν ορισμένα από αυτά χρησιμοποιούνται για την ίδια στρατηγική περιφερειακής ή τοπικής ανάπτυξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα μέσα αυτά αποσκοπούν στην εδαφική ανάπτυξη από τη βάση προς την κορυφή και ενισχύουν την ενεργό συμμετοχή των τοπικών ενδιαφερόμενων φορέων·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά την περίοδο 2014-2020 προγραμματίστηκαν 1 975 στρατηγικές μεταξύ των τότε 28 κρατών μελών, οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν με 19 δισεκατομμύρια EUR από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), εκ των οποίων τα 13,8 δισεκατομμύρια EUR διατέθηκαν σε ΟΕΕ σε εννέα κράτη μέλη·

- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΤΑΠΤΚ ήταν το δεύτερο ευρύτερα χρησιμοποιούμενο εργαλείο από τα κράτη μέλη για την ανάπτυξη εδαφικών ή τοπικών στρατηγικών κατά την περίοδο 2014-2020 και εγγυάται ότι οι τοπικές και περιφερειακές διοικήσεις και τα ενδιαφερόμενα μέρη θα συμμετέχουν εκ του σύνεγγυς στην προετοιμασία, την υλοποίηση και την παρακολούθηση των κονδυλίων της ΕΕ που λαμβάνουν· λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υπάρχει ειδική δέσμευση για τη χρήση της ΤΑΠΤΚ κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή των ΟΕΕ και των ΤΑΠΤΚ παραμένει άνοιξη σε ολόκληρη την ΕΕ και αρκετά κράτη μέλη, καθώς και αρκετές διαχειριστικές αρχές δεν φαίνεται να επιδεικνύουν ιδιαίτερη προσήλωση στην εφαρμογή τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ερμηνεία και η εφαρμογή του στόχου πολιτικής 5 «Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες» (ΣΠ 5) διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών, με αποτέλεσμα το χαμηλό ποσοστό εφαρμογής των ΟΕΕ και της ΤΑΠΤΚ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συννομοθέτες θα πρέπει να εξετάσουν, στο μέλλον, μια πιο ευέλικτη εφαρμογή του ΣΠ 5 χωρίς αυστηρές απαιτήσεις όσον αφορά τις στρατηγικές και τη διακυβέρνηση, συμβάλλοντας στο άνοιγμά του σε κάθε είδους πρωτοβουλίες που συμβάλλουν στην περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ΟΕΕ και η ΤΑΠΤΚ είναι μέσα που θα πρέπει να αποσκοπούν όχι μόνο στη διευκόλυνση μιας προσέγγισης από τη βάση προς την κορυφή όσον αφορά την εδαφική ανάπτυξη με την εξαρχής συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, αλλά επίσης με τη διευκόλυνση του διαλόγου μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών και με την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και με την προώθηση της συνεργασίας και της μεταφοράς πληροφοριών μεταξύ όλων των επιπέδων διακυβέρνησης·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΤΑ2030 καλεί το Κοινοβούλιο και την οικεία του Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης, που είναι αρμόδια επί της ουσίας για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, να συνεκτιμήσουν τους στόχους της, υποστηρίζοντας τις προτεραιότητές της στις νομοθετικές διαδικασίες της ΕΕ·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση (ΟΕΕ) και οι τοποκεντρικές πολιτικές είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων της ΕΕ, όπως η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τοποκεντρικές πολιτικές μπορούν να βοηθήσουν τα εδάφη να ξεφύγουν από τη μακροπρόθεσμη οικονομική παρακμή και την «παγίδα της περιφερειακής ανάπτυξης», όπου μια περιφέρεια δεν είναι σε θέση να διατηρήσει την οικονομική δυναμική της όσον αφορά το εισόδημα, την παραγωγικότητα και την απασχόληση·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΤΑ2030 ορίζει δύο πρωταρχικούς στόχους, τη δίκαιη Ευρώπη και την πράσινη Ευρώπη, που έχουν έξι προτεραιότητες (την ισορροπημένη Ευρώπη, τις λειτουργικές περιφέρειες, την ενσωμάτωση πέραν των εθνικών συνόρων, το υγιές περιβάλλον, την κυκλική οικονομία και τις βιώσιμες συνδέσεις) για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής επικράτειας στο σύνολό της, καθώς και όλων των τόπων της· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΤΑ2030 ευθυγραμμίζει περαιτέρω τους στόχους εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ με την Ατζέντα των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030 και την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία· λαμβάνοντας υπόψη ότι το αστικό θεματολόγιο της ΕΕ, μέσω του Χάρτη της Λειψίας, υποστηρίζει τους στόχους της ΤΑ2030·

- ΗΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισχυρή κοινή εδαφική ανάπτυξη μέσω του ΚΚΔ και της εφαρμογής της ΤΑ2030 μπορεί να χρησιμεύσει ως όχημα για την ενίσχυση της αλληλεγγύης και των δημοκρατικών διαδικασιών και για μια δίκαιη και πράσινη ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εδαφικές προσεγγίσεις προσθέτουν αξία με την εφαρμογή ενός στρατηγικού, χωροταξικού οράματος, το οποίο αποτυπώνει τους συγκεκριμένους συνδυασμούς κοινωνικών, θεσμικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών προκλήσεων και ευκαιριών που επηρεάζουν την ανάπτυξη όλων των τύπων περιοχών·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η υλοποίηση των προτεραιοτήτων της ΤΑ2030 παραμένει άνιση σε ολόκληρη την ΕΕ, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις χωρικές ανισότητες, όπως ο νησιωτικός χαρακτήρας· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συμπεράσματα της ΤΑ2030 καταδεικνύουν αυξανόμενες ανισότητες εντός της ΕΕ, οι οποίες εντείνουν το χάσμα μεταξύ των ανθρώπων και μεταξύ των περιοχών·
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΤΑ2030 ζητεί την ενίσχυση της εδαφικής διάστασης των τομεακών πολιτικών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κατευθυντήριες αρχές της ΤΑ2030 περιλαμβάνονται στις δύο προτεραιότητες «Διεύρυνση χάσματος μεταξύ ανθρώπων και τόπων» και «Βιώσιμη ανάπτυξη και κλιματική αλλαγή»·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι δρομολογήθηκαν επτά πιλοτικές δράσεις με την έγκριση της ΤΑ2030, οι οποίες χρησιμεύουν ως παράδειγμα της επιτόπιας εφαρμογής των στόχων της, σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, και αποτελούν πηγή έμπνευσης για κοινές δράσεις σε ολόκληρη την ΕΕ, και συγκεκριμένα: «Ένα μέλλον για τις υστερούσες περιφέρειες», «Κατανόηση του τρόπου με τον οποίο οι τομεακές πολιτικές διαμορφώνουν χωρικές (αν)ισορροπίες», «Οι μικροί τόποι είναι σημαντικοί», «Διασυνοριακός χωροταξικός σχεδιασμός», «Δράση για το κλίμα σε πόλεις των Άλπεων», «Προσαρμογή και ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή μέσω της μετάβασης στο τοπίο» και «Μείωση της κατάληψης γης, της άτακτης αστικής εξάπλωσης και της σφράγισης του εδάφους σε πόλεις διαφόρων μεγεθών και λειτουργικών αστικών περιοχών»·
- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, με βάση την περιορισμένη γεωγραφική ισορροπία κατά την ανάπτυξη αυτών των πιλοτικών δράσεων και τις διοικητικές δυσκολίες που ανέκυψαν κατά τη χρηματοδότηση πιλοτικών δράσεων από διάφορα προγράμματα, απαιτείται καλύτερη συλλογή δεδομένων, καθώς και συνεκτική αναθεώρηση της ΤΑ2030·
1. τονίζει ότι, κατά την περίοδο 2014-2020, μόνο το 28 % των στρατηγικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης υλοποιήθηκαν μέσω των ΟΕΕ· καλεί την Επιτροπή να αναλάβει δράση για να ενθαρρύνει τη χρήση αυτών των εργαλείων για την ανάπτυξη της ΤΑ2030, ιδίως μέσω της ενίσχυσης των δραστηριοτήτων επικοινωνίας·
 2. τονίζει την πολύτιμη συμβολή στην εδαφική ανάπτυξη των δράσεων που υλοποιούνται μέσω της ΤΑΠΤΚ, όπως αυτές στο πλαίσιο του προγράμματος LEADER· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν το LEADER, αυξάνοντας τα κονδύλια του προϋπολογισμού του, διασφαλίζοντας υψηλό επίπεδο αυτονομίας για τις ομάδες τοπικής δράσης όσον αφορά τη σύστασή τους και τη λήψη των αποφάσεών τους, και μειώνοντας τη διοικητική επιβάρυνση·
 3. καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει τα αποτελέσματα της επικείμενης έκθεσης αξιολόγησης του 2024 για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, καθώς και τα

αποτελέσματα των δράσεων που υλοποιήθηκαν μέσω της ΤΑΠΤΚ, καθώς και στο πλαίσιο του προγράμματος LEADER, με στόχο τη στήριξη προγραμμάτων για την περίοδο 2021-2027· σημειώνει τη σημασία της ποιοτικής ανάλυσης των εργαλείων εδαφικής ανάπτυξης· εκφράζει, εν προκειμένω, τη λύπη του για το συμπέρασμα της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με το LEADER και την ΤΑΠΤΚ, όπου επισημαίνεται ότι τα οφέλη τους δεν καταδεικνύονται επαρκώς·

4. επικροτεί το εγχειρίδιο των στρατηγικών εδαφικής και τοπικής ανάπτυξης και το εγχειρίδιο των στρατηγικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης ως οδηγούς σε όλα τα διοικητικά επίπεδα για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την παρακολούθηση των στρατηγικών εδαφικής και τοπικής, συμπεριλαμβανομένης της αστικής, ανάπτυξης· πιστεύει ότι θα πρέπει να προωθηθεί η διάδοση των ορθών πρακτικών ώστε να εξασφαλιστεί ότι τα έργα θα είναι αποτελεσματικά και βιώσιμα· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για την καθυστερημένη δημοσίευση των εγχειριδίων αυτών και ενθαρρύνει την Επιτροπή να εκπονήσει εγκαίρως κατευθυντήριες γραμμές που αποβλέπουν σε απλούστευση της διαδικασίας εκπόνησης των προγραμμάτων· τονίζει την ανάγκη παροχής περαιτέρω καθοδήγησης και μεγαλύτερης ευελιξίας στα κράτη μέλη όσον αφορά την εφαρμογή του ΣΠ 5 «Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες» και των δράσεων για την επίτευξή της, καθώς και την ανάγκη ευθυγράμμισής τους με εκείνες που ορίζονται στη ΤΑ2030 και τη δημιουργία κινήτρων για τη διάθεση μεγαλύτερης χρηματοδότησης στον ΣΠ 5·
5. καλεί τα κράτη μέλη να προωθήσουν τον στρατηγικό χωροταξικό σχεδιασμό που θα λαμβάνει υπόψη τα εδάφη στο σύνολό τους πέραν των μητροπολιτικών, αστικών και λειτουργικών αστικών περιοχών· καλεί, επιπλέον, τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τους δεσμούς μεταξύ των αγροτικών και των αστικών περιοχών ως μέσο για την επίτευξη καλύτερα ισορροπημένης εδαφικής ανάπτυξης σε ολόκληρη την ΕΕ και να εξετάσουν το ενδεχόμενο διασυνοριακού σχεδιασμού και εφαρμογής μέσω προσεγγίσεων από τη βάση προς την κορυφή, όπως η ΤΑΠΤΚ και οι ΟΕΕ·
6. καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να διαθέσουν χρηματοδότηση στις αγροτικές περιοχές και περιφέρειες που πάσχουν από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα με τον ίδιο τρόπο που το 8 % των κονδυλίων της πολιτικής συνοχής προορίζεται για την ανάπτυξη προγραμμάτων στο πλαίσιο του αστικού θεματολογίου· σημειώνει ότι τα κονδύλια αυτά θα πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο μέσω εργαλείων ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης·
7. λαμβάνει υπόψη τις ικανότητες που επιδεικνύουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στην εφαρμογή και τη διαχείριση των εδαφικών εργαλείων, και θεωρεί ότι η αλλαγή προτύπου είναι απαραίτητη όσον αφορά τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη διαχείριση των εδαφικών εργαλείων· ζητεί να εφαρμοστεί αποτελεσματικά η αρχή της εταιρικής σχέσης και να διεξαχθούν διεξοδικές διαβουλεύσεις με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη πριν από τον ορισμό των δράσεων ΟΕΕ και ΤΑΠΤΚ· τονίζει τη σημασία της προσέγγισης από τη βάση προς την κορυφή όσον αφορά την εδαφική ανάπτυξη, δίνοντας παράλληλα στους πολίτες τη δυνατότητα να αναλάβουν την ευθύνη για την ανάπτυξη των περιοχών τους·
8. ζητεί οι στρατηγικές εδαφικής ή τοπικής ανάπτυξης που χρηματοδοτούνται από περισσότερα του ενός προγράμματα να συγχωνεύονται σε μία ενιαία διαδικασία,

σύμφωνα με το άρθρο 28 του ΚΚΔ και με την υποστήριξη της Επιτροπής, όπου απαιτείται, ώστε να αποφεύγονται οι καθυστερήσεις και τα διοικητικά εμπόδια· επικροτεί τη δυνατότητα, η οποία δημιουργήθηκε κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027, να ορίζεται ένα «επικεφαλής ταμείο» για τις στρατηγικές που χρηματοδοτούνται από περισσότερα του ενός ταμεία·

9. τονίζει ότι εδαφικά μέσα, όπως η ΤΑΠΤΚ και οι ΟΕΕ, αποτελούν μέτρα που αποδεδειγμένα φέρνουν την ΕΕ πιο κοντά στους πολίτες· σημειώνει ότι τα δεδομένα στο STRAT-Board για την περίοδο 2014-2020 καταδεικνύουν ότι οι δράσεις ΤΑΠΤΚ διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη των εδαφικών στρατηγικών, υπογραμμίζοντας το έντονο ενδιαφέρον που υπάρχει σε τοπικό επίπεδο για την ενεργό συμμετοχή στην ανάπτυξη αυτών των στρατηγικών· καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να απλοποιήσουν τη διοικητική διαχείριση των κονδυλίων, ιδίως στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η ΤΑΠΤΚ αντλεί πόρους από περισσότερα του ενός ταμεία· τονίζει ότι οι ΟΕΕ είναι το κύριο εργαλείο που χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη με μεγαλύτερη κατανομή των κονδυλίων του ΕΤΠΑ, καθώς μπορούν να απορροφούν γρήγορα τα ποσά και έχουν τη δυνατότητα να καλύπτουν αρκετούς βασικούς άξονες που υπάρχουν σε ένα ή περισσότερα προγράμματα·
10. υπογραμμίζει τη σαφή διάκριση μεταξύ των κρατών μελών που έχουν δεσμευτεί να αναπτύξουν ΟΕΕ ή ΤΑΠΤΚ και εκείνων που δεν έχουν δεσμευτεί· καλεί την Επιτροπή να αποσαφηνίσει αυτή τη διαφοροποίηση ώστε να αποφεύγονται οι γεωγραφικές ανισότητες, και να παράσχει εξατομικευμένη τεχνική υποστήριξη για τα κράτη μέλη που δεν έχουν κάνει χρήση των εδαφικών αυτών εργαλείων· ενθαρρύνει όλα τα κράτη μέλη να κάνουν μεγαλύτερη χρήση της ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης, όπως ορίζεται στο άρθρο 28 του ΚΚΔ, και να διασφαλίζουν την τήρηση της εταιρικής σχέσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 8 του ΚΚΔ· είναι της άποψης ότι τα εργαλεία ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης θα πρέπει να είναι υποχρεωτικά για τα κράτη μέλη·
11. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις τεχνικές απλουστεύσεις στον τομέα της εδαφικής ανάπτυξης που θεσπίστηκαν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027· καλεί, ωστόσο, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διατηρήσουν τους αναγκαίους πρόσθετους διοικητικούς κανονισμούς στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο και να επικεντρωθούν περισσότερο στην αναλογικότητα, δεδομένου ότι τα μικρά έργα έχουν επί του παρόντος αναλογικά υψηλότερη διοικητική επιβάρυνση (για τους δικαιούχους) και διοικητικό κόστος (για τις αρχές του προγράμματος) σε σύγκριση με τα μεγαλύτερα έργα·
12. θεωρεί ότι η ΤΑ2030 αποτελεί ένα πραγματικό και κατάλληλο μέσο που έχει ως στόχο να μειώσει τη χωροταξική διάσταση των ανισοτήτων και να διασφαλίσει τη συνοχή της ΕΕ μέσω της διαχείρισης κάθε μίας από τις περιφέρειές της, με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της· πιστεύει, ως εκ τούτου, ότι οι κοινωνίες και τα εδάφη θα πρέπει να συμμετέχουν περισσότερο στην αναγνώριση της σημασίας αυτής της Ατζέντας· καλεί την Επιτροπή να τροποποιήσει τον ρόλο της ΤΑ2030 πέραν εκείνου ενός οδηγού εδαφικής διαχείρισης·
13. παρατηρεί ότι η ΤΑ2030 δεν υποστηρίζει μόνο τα τοποκεντρικά πολιτικά μέτρα έναντι των εδαφικών προκλήσεων, αλλά παρέχει επίσης ένα όραμα και μια φιλοδοξία σχετικά με τον στόχο της εδαφικής συνοχής μέσω της καλύτερης συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των πολιτών·

14. επισημαίνει ότι, μολονότι η πολυταμειακή χρηματοδότηση αποτελεί έναν από τους κύριους σκοπούς των εδαφικών ολοκληρωμένων εργαλείων, τα τρέχοντα ευρήματα καταδεικνύουν ότι η χρήση της πολυταμειακής χρηματοδότησης μπορεί να εξακολουθεί να αποδεικνύεται δύσκολη σε ορισμένες χώρες, ιδίως επειδή, κατά την τρέχουσα περίοδο, το ΕΓΤΑΑ (αγροτική ανάπτυξη) δεν περιλαμβάνεται πλέον στον ΚΚΔ και, επομένως, θα χρειαστούν πρόσθετα και ειδικά μέτρα για την ευθυγράμμιση των κανόνων του ΕΓΤΑΑ και άλλων κονδυλίων της πολιτικής συνοχής (δηλαδή χρήση διαφορετικών κονδυλίων της ΕΕ για ολοκληρωμένα έργα σε τοπικό επίπεδο που ανταποκρίνονται σε διάφορους στόχους πολιτικής)·
15. καλεί τα κράτη μέλη να προωθήσουν ενεργά τη συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου κατά την προετοιμασία και την υλοποίηση των επιτόπιων πιλοτικών έργων της ΤΑ2030·
16. τονίζει ότι η κατοχύρωση δίκαιου και αξιοπρεπούς εισοδήματος και ποιότητας ζωής για τους πολίτες και τις οικογένειές τους στις αγροτικές περιοχές είναι ουσιώδης για τη διασφάλιση κοινωνικής προόδου και την επιτυχή εδαφική και τοπική ανάπτυξη· επιμένει ότι είναι ανάγκη να διασφαλιστούν αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και διαβίωσης, καθώς και κοινωνική προστασία για όλους·
17. τονίζει τη σημασία της βελτίωσης της συνοχής των πολιτικών και της εφαρμογής αγροτικής θωράκισης των μελλοντικών πρωτοβουλιών ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης και άλλων σχετικών πρωτοβουλιών της ΕΕ, με σκοπό να αξιολογηθούν η συνοχή και η συμπληρωματικότητα των πολιτικών της ΕΕ και ο δυνητικός αντίκτυπος τους στις αγροτικές περιοχές, αποτρέποντας έτσι αποτελεσματικά την πληθυσμιακή συρρίκνωση της υπαίθρου και διευκολύνοντας την ανανέωση των γενεών, την ισότιμη πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στις αγροτικές περιοχές· τονίζει τη σημασία του μηχανισμού αγροτικής θωράκισης, μεταξύ άλλων κατά την αξιολόγηση, από τα κράτη μέλη, των επιπτώσεων της προτεινόμενης νομοθεσίας στις αγροτικές περιοχές· υπογραμμίζει τη σημασία της συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών στον καθορισμό και την εφαρμογή των μηχανισμών αγροτικής θωράκισης, καθώς και στη διακυβέρνησή τους τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο, για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού που σχετίζεται με τις μεταφορές και για τη βελτίωση της εδαφικής προσβασιμότητας των σχετικών περιοχών, προκειμένου να βελτιωθούν η διασυννοριακή συνεργασία και η συνεργασία μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών, η πρόσβαση σε ευρυζωνικό διαδίκτυο και επαρκείς υπηρεσίες, ιδίως στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και της εκπαίδευσης, καθώς και η διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας και η αναζωογόνηση των αγροτικών περιοχών, ούτως ώστε να αυξηθεί η ελκυστικότητα των περιοχών αυτών και να διασφαλισθεί ένα βιώσιμο μέλλον για αυτές τις κοινότητες·
18. τονίζει ότι οι δράσεις της ΤΑ2030 θα πρέπει να διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα σχετικά προγράμματα· επισημαίνει ότι οι δράσεις αυτές θα πρέπει να είναι πιο αποφασιστικές όσον αφορά την κατανομή των κονδυλίων και την ανάγκη να προωθηθεί η ενσωμάτωση της ΤΑ2030 στις πολιτικές της ΕΕ, με έμφαση στα επίπεδα διακυβέρνησης που είναι πιο κοντά στην περιοχή· πιστεύει ότι η ΤΑ2030 θα πρέπει να λάβει επαρκή χρηματοδότηση και μεθοδολογία κατανομής στο μελλοντικό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο·
19. τονίζει ότι είναι ζωτικής σημασίας να συμπεριληφθούν οι προτεραιότητες και οι στόχοι

της TA2030 στα νομοθετικά μέσα και στα προγράμματα των ταμείων της πολιτικής συνοχής, τα οποία θα πρέπει να προσαρμόζονται στην εκάστοτε περιοχή· εκφράζει την ικανοποίησή του για τις πιλοτικές δράσεις της TA2030 που έχουν αναπτυχθεί και καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να συνεχίσουν να επενδύουν σε αυτές τις δράσεις, βελτιώνοντας τη γεωγραφική τους ισορροπία και συντονίζοντάς τις καλύτερα με τις αρχές της TA2030·

20. τονίζει την ανάγκη για συμμετοχή του Κοινοβουλίου, ιδίως της αρμόδιας Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης, στις πιλοτικές δράσεις ώστε να διασφαλιστεί ότι είναι σύμφωνες με τις τρέχουσες προτεραιότητες της ΕΕ, και ότι τα αποτελέσματα των πιλοτικών δράσεων προωθούνται και γνωστοποιούνται σε επίπεδο ΕΕ, μέσω της ενσωμάτωσης και του συντονισμού τους με πρωτοβουλίες όπως η πολιτική συνοχής, ιδίως το ΕΤΠΑ και το Interreg·
21. ζητεί μια στρατηγική για τη διευκόλυνση των συνεργειών μεταξύ των διαφόρων ταμείων της ΕΕ για έργα που υλοποιούνται μέσω εδαφικών εργαλείων και για τη διοικητική απλούστευση στην περίπτωση των πιλοτικών δράσεων που χρηματοδοτούνται από περισσότερα του ενός ταμεία με στόχο τη μείωση των διοικητικών εμποδίων και τη διευκόλυνση των αιτήσεων για τα έργα αυτά·
22. πιστεύει ότι οι επιχειρήσεις θα μπορούσαν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στις στρατηγικές εδαφικής ανάπτυξης· καλεί την Επιτροπή να διευκολύνει τα συστήματα συνεργασίας μεταξύ των εταιρειών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την ανάπτυξη έργων εδαφικής ανάπτυξης που θα προάγουν τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την οικονομική ανάπτυξη·
23. επισημαίνει τις τεράστιες δυνατότητες της TA2030 και των υφιστάμενων και μελλοντικών πιλοτικών έργων της στην αντιμετώπιση των πολύ διαφορετικών αναγκών των μη αστικών περιοχών, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών, των ορεινών περιοχών, των νησιών και των παράκτιων περιοχών, των απομακρυσμένων και αραιοκατοικημένων περιοχών και πολλών άλλων ειδών περιοχών που εμφανίζουν έναν συνδυασμό αστικών και αγροτικών χαρακτηριστικών· υπογραμμίζει ιδιαίτερα το γεγονός ότι οι αγροτικές περιοχές αντιμετωπίζουν συχνά δημογραφικές προκλήσεις, χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα, περιορισμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινής ωφέλειας καθώς και χαμηλή ποιότητα αυτών των υπηρεσιών, ενώ δεν έχουν πάντα την ικανότητα να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν καινοτόμες λύσεις, και επομένως μπορούν να επωφεληθούν σε μεγάλο βαθμό από την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών·
24. τονίζει την ανάγκη για μεγαλύτερη διάδοση των δράσεων και των επιτευγμάτων των πιλοτικών έργων ως παραδειγμάτων εφαρμογής των ταμείων της ΕΕ· επιδοκιμάζει την ιδέα μιας διετούς διάσκεψης για την παρουσίαση των πιλοτικών δράσεων στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, καθώς και σε αρμόδιους φορείς σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, σε συνδυασμό με άλλες εκδηλώσεις όπως το αγροτικό σύμφωνο ή το φόρουμ των πόλεων·
25. καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν τα εδαφικά τους θεματολόγια σύμφωνα με την TA2030 ως βάση για τον προγραμματισμό των εδαφικών στρατηγικών τους, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και τις πολύ διαφορετικές ανάγκες κάθε περιφέρειάς τους, και λειτουργώντας ως κίνητρο, με στόχο την τόνωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και του σχεδιασμού των εδαφικών και αστικών πολιτικών· ζητεί,

επιπλέον, από τα κράτη μέλη να επιτρέψουν διαφορετικές εδαφικές στρατηγικές για όλες τις περιφέρειες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών, των περιοχών όπου συντελείται βιομηχανική μετάβαση, των περιοχών που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα, όπως οι υπερβόρειες περιοχές και οι περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες, τα νησιά, οι διασυννοριακές και ορεινές περιοχές·

26. επισημαίνει ότι οι καλές επιδόσεις των δομών διακυβέρνησης μπορεί να καθορίσουν το βέλτιστο μείγμα επενδυτικών προτεραιοτήτων, προκειμένου να επιτευχθεί ο απαραίτητος πολυεπίπεδος κάθετος και οριζόντιος συντονισμός για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ολοκληρωμένων αναπτυξιακών στρατηγικών·
27. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να προωθήσουν την εφαρμογή της ΤΑ2030 πέραν των πιλοτικών δράσεων, καθιστώντας το μέσο αυτό ως ένα πλαίσιο αναφοράς για δράση που θα παρέχει συγκεκριμένες και προσαρμοσμένες κατευθυντήριες γραμμές για τα εδάφη της ΕΕ με σκοπό τη βελτίωση των επιδόσεών τους· επισημαίνει την ευκαιρία να συνδέεται η περιφερειακή χρηματοδότηση με την επίτευξη των προτεραιοτήτων της ΤΑ2030 και καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει δείκτες παρακολούθησης που θα συνδέουν την ΤΑ2030 με τη χρήση των κονδυλίων της πολιτικής συνοχής, ιδίως του ΕΤΠΑ·
28. επαναλαμβάνει την ανάγκη να ενισχυθεί επειγόντως η πολιτική της ΕΕ όσον αφορά τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, μεταξύ άλλων με γνώμονα την αυξανόμενη εμφάνιση ακραίων καιρικών φαινομένων στην ΕΕ τα τελευταία έτη και τους τελευταίους μήνες· καλεί, ως εκ τούτου, τις δημόσιες αρχές να συνεχίσουν την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής· επισημαίνει, εν προκειμένω, την ανάγκη να ενισχυθεί η φιλοδοξία και η ποιότητα των πιλοτικών έργων στο πλαίσιο του στόχου «Μια πράσινη Ευρώπη» και της πρώτης προτεραιότητάς του για «Υγιές περιβάλλον»· τονίζει ότι η εδαφική ανάπτυξη είναι καίριας σημασίας για τη δημιουργία ανθεκτικών περιοχών και τη διασφάλιση της βιώσιμης εφαρμογής της χρηματοδότησης της πολιτικής συνοχής·
29. επικροτεί την πρόταση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής να προωθήσει έναν πανευρωπαϊκό χάρτη για τα δικαιώματα και τις ευθύνες των αγροτικών/αστικών περιοχών· είναι επίσης πεπεισμένο ότι απαιτείται μεγαλύτερη συνεργασία με τις αστικές περιοχές, ώστε να διασφαλιστεί ότι καμιά περιοχή ή κανένας πολίτης «δεν θα μείνει στο περιθώριο» κατά τη δίκαιη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη, βιώσιμη και ευημερούσα Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία καταβάλλει προσπάθειες για τη δέσμευση των αγροτικών και αστικών περιοχών για δίκαιη προσέγγιση και καταδεικνύει την προστιθέμενη αξία της συνεργασίας των αγροτικών και αστικών οργανώσεων·
30. υπογραμμίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί πιο ισόρροπη ανάπτυξη των περιφερειών της ΕΕ με την εξασφάλιση καλύτερης κατανομής των κονδυλίων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης από την κοινή γεωργική πολιτική, εντός και μεταξύ των κρατών μελών· επισημαίνει ότι είναι αδύνατον να επιτευχθεί βιώσιμη και μακροπρόθεσμη εδαφική ανάπτυξη, εάν η στήριξη χορηγείται σε διαφορετικές περιφέρειες βάσει ιστορικών δεδομένων·
31. σημειώνει ότι όλο και περισσότεροι άνθρωποι επιλέγουν να ζουν στις πόλεις και να

εργάζονται σε αγροτικές περιοχές· καλεί την Επιτροπή να σχεδιάσει προγράμματα που θα λαμβάνουν υπόψη όλες τις περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των μητροπολιτικών, των αστικών και των λειτουργικών περιοχών· ενθαρρύνει την Επιτροπή να σχεδιάσει το LEADER κατά τρόπο ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τις μικρές πόλεις·

32. καλεί την Επιτροπή να συνδυάσει την πείρα που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή της ΤΑ2030 με τη μελλοντική πολιτική συνοχής και τις συστάσεις της ομάδας υψηλού επιπέδου για το μέλλον της πολιτικής συνοχής, προκειμένου να ξεπεραστούν οι εδαφικές ανισοροπίες και οι λειτουργικές αναντιστοιχίες με αποτελεσματικότερο τρόπο· επισημαίνει την ευκαιρία που προσφέρει η ΤΑ2030 ως εργαλείο για την αξιολόγηση του αντικτύπου της πολιτικής συνοχής όσον αφορά τον στόχο της εδαφικής συνοχής·
33. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διενεργήσουν συνεκτική επανεξέταση της ΤΑ2030 έως το τέλος του 2024, καθώς και ενδεδειγμένη επανεξέταση του συστήματος διακυβέρνησής της, της προόδου που σημειώθηκε στην εφαρμογή της και της συνέπειας των προτεραιοτήτων της, όπως περιγράφεται στην ΤΑ2030·
34. επικροτεί τον δεσμευτικό χαρακτήρα της μεθοδολογίας που περιγράφεται στο εγχειρίδιο των στρατηγικών εδαφικής και τοπικής ανάπτυξης, αποδίδοντας στις εδαφικές πολιτικές την ίδια σημασία με τις αστικές πολιτικές·
35. ζητεί ένα ενιαίο πλαίσιο για τις στρατηγικές που αποσκοπούν τόσο στην αστική όσο και στην ευρύτερη εδαφική ανάπτυξη, το οποίο θα αντιμετωπίζει τις εδαφικές απαιτήσεις στο σύνολό τους· τονίζει ότι αυτό θα μπορούσε να μειώσει σημαντικά τα γραφειοκρατικά εμπόδια στην άντληση των κονδυλίων·
36. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει την κατάλληλη εκτέλεση των κονδυλίων και την κατάλληλη εφαρμογή των εδαφικών μέσων, ευνοώντας την αποτελεσματική διαχείριση χωρίς να προκαλείται δυσανάλογη γραφειοκρατία· υπογραμμίζει την ανάγκη απλούστευσης της πρόσβασης σε κονδύλια με τον προσδιορισμό «υπηρεσιών μίας στάσης» για τους δυνητικούς δικαιούχους του Ταμείου Συνοχής της ΕΕ και των έργων ΟΕΕ ή ΤΑΠΤΚ, ιδίως της πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με το είδος της χρηματοδότησης, τις διοικητικές απαιτήσεις και την επιλεξιμότητα·
37. αναγνωρίζει τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου όσον αφορά την ανάπτυξη των εδαφικών δραστηριοτήτων των κρατών μελών· καλεί τα κράτη μέλη να παράσχουν επαρκείς ανθρώπινους πόρους τόσο στις διαχειριστικές αρχές όσο και στους φορείς υλοποίησης που είναι αρμόδιοι για τις ΟΕΕ ή την ΤΑΠΤΚ, ώστε να διασφαλιστεί η παροχή τεχνικής υποστήριξης και συμβουλευτικών υπηρεσιών ειδικά για τις ομάδες τοπικής δράσης και για τους εταίρους ΟΕΕ και να καταστεί δυνατή η συμμόρφωση με τους κανονισμούς·
38. καλεί την Επιτροπή να αυξήσει τη συμμετοχή της στην εδαφική πολιτική μέσω της πολιτικής συνοχής και να ενισχύσει τη διακυβέρνηση των περιφερειών προκειμένου να προωθήσει τη συνοχή και τη μικροσυνοχή, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε περιφέρειας, βελτιώνοντας τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και εφαρμόζοντας τα υφιστάμενα εργαλεία με στόχο τη βελτίωση της διαχείρισης των νομοθετικών μέσων· καλεί, επιπλέον, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συνεχίσουν να στηρίζουν τα κονδύλια της πολιτικής συνοχής προκειμένου να αυξηθεί η ανθεκτικότητα της εδαφικής ανάπτυξης, ιδίως να είναι σε θέση να

μετριάσουν τις επιπτώσεις από απρόβλεπτα συμβάντα, να προστατεύσουν τις περιοχές που υφίστανται συνέπειες και να τηρήσουν την αρχή της «μη πρόκλησης βλάβης στη συνοχή»·

39. γνωρίζει την επιρροή των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου στην εδαφική συνοχή και, κατά συνέπεια, στην ικανότητα να αναπτύξει εδαφικά προγράμματα· επαναλαμβάνει, ως εκ τούτου, την ανάγκη να ενισχυθεί η εδαφική διάσταση του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και να βελτιωθεί ο συσχετισμός μεταξύ της πολιτικής συνοχής και της ευρωπαϊκής οικονομικής διακυβέρνησης, με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε όλα τα στάδια των διαδικασιών που συνδέονται με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και τις συστάσεις ανά χώρα·
40. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να διαδραματίσουν πιο ενεργό ρόλο στην παρακολούθηση και την περαιτέρω ανάπτυξη της ΓΑ2030· καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει μελέτη σχετικά με την ικανότητα κάθε περιφέρειας να αντιμετωπίσει τις μελλοντικές παγκόσμιες προκλήσεις που επηρεάζουν την εδαφική συνοχή· σημειώνει ότι αυτό θα συνιστούσε ένα εργαλείο ταχείας απόκρισης που θα εξασφάλιζε ευελιξία στην κατανομή ή την ενίσχυση των πόρων, ανάλογα με την πραγματική κατάσταση των περιφερειών της ΕΕ·
41. επισημαίνει τη συνάφεια των εδαφικών εργαλείων όσον αφορά την αυξημένη και χωρίς αποκλεισμούς συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και των τοπικών και περιφερειακών κυβερνήσεων· καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει νέους τρόπους για να αυξήσει περαιτέρω την ευαισθητοποίηση σχετικά με την αιτιολόγησή τους και να ενισχύσει σημαντικά τη χρήση των ΟΕΕ και της ΓΑΠΤΚ, επίσης μέσω της ενδεχόμενης διάθεσης ενός ποσοστού που θα χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής μετά το 2027·
42. καλεί την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων να αυξήσει τη χρηματοδότηση που προβλέπεται για τα κονδύλια της πολιτικής συνοχής, τα οποία προορίζονται για τη διασφάλιση της ισορροπίας και της εύρυθμης λειτουργίας των περιφερειών·
43. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, καθώς και στα εθνικά και περιφερειακά κοινοβούλια των κρατών μελών.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

προς την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

σχετικά με την υλοποίηση της εδαφικής ανάπτυξης (ΚΚΔ, Τίτλος III, Κεφάλαιο II) και την εφαρμογή της στην Εδαφική Ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2030 (2023/2048(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Asim Ademov

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου καλεί την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 174 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι η Ένωση πρέπει να στοχεύει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιφερειών, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις αγροτικές περιοχές που αντιμετωπίζουν τις επείγουσες προκλήσεις της δημογραφικής παρακμής και της γήρανσης, ιδίως όσον αφορά τους γεωργικούς πληθυσμούς της ΕΕ, σε συνδυασμό με την εγκατάλειψη της υπαίθρου, την έλλειψη ή την περιορισμένη πρόσβαση σε δημόσιες και ιδιωτικές υποδομές και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των ευρυζωνικών συνδέσεων υψηλής ταχύτητας, των ψηφιακών υποδομών, της κινητικότητας, της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών και της εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και τα χαμηλά εισοδήματα και τις λιγότερες ευκαιρίες απασχόλησης και το αυξανόμενο κόστος λειτουργίας μιας γεωργικής εκμετάλλευσης·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες διαδραματίζουν καίριο ρόλο για την αγροτική ανάπτυξη και τον κοινωνικό ιστό των αγροτικών περιοχών, διατηρώντας και βελτιώνοντας τα αγροτικά μέσα διαβίωσης και ενισχύοντας τις αγροτικές κοινότητες, και πρέπει να θεωρούνται κινητήριες δυνάμεις της βιώσιμης ανάπτυξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η σημαντική συμβολή των γυναικών στην τοπική και αγροτική ανάπτυξη δεν αποτυπώνεται επαρκώς στη συμμετοχή τους στις αντίστοιχες διαδικασίες λήψης αποφάσεων, δεδομένου ότι οι γυναίκες στις αγροτικές περιοχές συχνά υποεκπροσωπούνται στα όργανα λήψης αποφάσεων·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19, της ενεργειακής κρίσης και της στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έχουν συντελέσει στην επιδείνωση των σημαντικών δυσκολιών όσον αφορά την ορθή λειτουργία ολόκληρης της αγροδιατροφικής αλυσίδας, η οποία αποτελεί μία από τις βασικές κινητήριες δυνάμεις της αγροτικής ανάπτυξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αύξηση των τιμών της ενέργειας και του πληθωρισμού ανά την Ευρώπη πλήττει ιδιαίτερα σκληρά τις αγροτικές περιοχές, ιδίως τις περιοχές με γεωγραφικές ιδιαιτερότητες και τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, όπου είναι πιο δύσκολο να επιτευχθούν οι στόχοι της πολιτικής συνοχής·

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ψηφιακή και η πράσινη μετάβαση, εάν εφαρμόζονται με δίκαιο τρόπο και δεν αφήνουν κανέναν στο περιθώριο, προσφέρουν ευκαιρίες για ισχυρότερες, συνδεδεμένες, ανθεκτικές, καινοτόμες και ευημερούσες αγροτικές περιοχές μακροπρόθεσμα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επικαιροποιημένες ψηφιακές υποδομές αποτελούν προϋπόθεση για ψηφιακές και έξυπνες γεωργικές λύσεις και, ως εκ τούτου, για την επιτυχία της πράσινης μετάβασης, καθώς και καταλυτικό παράγοντα για ανταγωνιστικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) στις αγροτικές περιοχές· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ΜΜΕ διαδραματίζουν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στις αγροτικές περιοχές ως εργοδότες, ως διαμεσολαβητές στη διαφοροποίηση του γεωργικού εισοδήματος και ως χορηγοί της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής, και, επομένως, συμβάλλουν στην αύξηση της ελκυστικότητας των αγροτικών περιοχών για τα νεαρά άτομα· λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι, παρά τις πρόσφατες βελτιώσεις στην ευρυζωνική συνδεσιμότητα υψηλής ταχύτητας, μόνο το 59 % των νοικοκυριών στις αγροτικές περιοχές έχει πρόσβαση σε ευρυζωνικές υπηρεσίες, σε σύγκριση με το 87 % των νοικοκυριών στην ΕΕ·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι με την Εδαφική Ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2030 επιζητείται η ενίσχυση της εδαφικής διάστασης των τομεακών πολιτικών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, όπως φαίνεται, στις περιφέρειες και τις διοικητικές μονάδες όπου εφαρμόζεται το πρόγραμμα LEADER, ένας υποχρεωτικός διαχειριστής της ομάδας τοπικής δράσης (ΟΤΔ) συμβάλλει στη βελτίωση των επιδόσεων και της απορρόφησης της περιφερειακής χρηματοδότησης και ανάπτυξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολιτική συνοχής δίνει προτεραιότητα στις αστικές περιοχές· λαμβάνοντας, επίσης, υπόψη ότι πολλές επενδύσεις σε αγροτικές περιοχές που δεν συνδέονται άμεσα με τη γεωργία, όπως η κατασκευή δημόσιου οδικού δικτύου, οι επενδύσεις σε συστήματα αποχέτευσης, η σύσταση μη γεωργικών επιχειρήσεων κ.λπ., χρηματοδοτούνται σε μεγάλο βαθμό από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και όχι από το Ταμείο Συνοχής·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αγροτικές περιοχές θα πρέπει να αποτελούν ελκυστικό προορισμό για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας και να διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι το μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ¹ στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές, την επίτευξη ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης και την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ρόλος και η σημασία των αγροτικών περιοχών συχνά υποτιμούνται, δεν ανταμείβονται ούτε χρηματοδοτούνται επαρκώς·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ποικιλομορφία των αγροτικών περιοχών της ΕΕ απαιτεί τον σχεδιασμό απαντήσεων και λύσεων σε τοπικό επίπεδο που να αντιστοιχούν στις ιδιαίτερες ανάγκες και δυνατότητες κάθε περιοχής, και ότι οι στρατηγικές θα πρέπει να αντιμετωπίζουν τις αγροτικές περιοχές ανάλογα με τα επιμέρους χαρακτηριστικά τους και σε σχέση με το περιβάλλον τους, αξιοποιώντας, μεταξύ άλλων εργαλείων, τον

¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 2021, με τίτλο «Ένα μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ – Προς ισχυρότερες, συνδεδεμένες, ανθεκτικές και ευημερούσες αγροτικές περιοχές με ορίζοντα το 2040» (COM(2021)0345).

μηχανισμό αγροτικής θωράκισης·

- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αγροτικές κοινότητες εκτίθενται σε μεγαλύτερη ζημία από την κλιματική αλλαγή, σε συχνότερα δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, όπως καταιγίδες, πλημμύρες και ξηρασίες, και στις συνέπειες που επιφέρει η απώλεια βιοποικιλότητας, και βρίσκονται αντιμέτωπες με αυξημένα κόστη που συνδέονται με την κλιματική μετάβαση·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βιώσιμη διαχείριση της γεωργίας και της δασοκομίας, η οποία περιλαμβάνει την περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική βιωσιμότητα, συμβάλλει σε αξιοπρεπή εργασία και μέσα διαβίωσης, προστατεύει τα οικολογικά συστήματα και τη βιοποικιλότητα, ενώ επίσης ενισχύει την ανθεκτικότητα έναντι της κλιματικής αλλαγής και των κινδύνων·
1. υπενθυμίζει ότι οι μικρές, μεσαίες και οικογενειακές γεωργικές εκμεταλλεύσεις διαδραματίζουν ιδιαίτερο ρόλο στο γεωργικό σύστημα της ΕΕ και είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας και των υπηρεσιών οικοσυστήματος στους Ευρωπαίους πολίτες· τονίζει ότι οι μικρές, μεσαίες και οικογενειακές γεωργικές εκμεταλλεύσεις και ΜΜΕ έχουν θετικό αντίκτυπο στην κοινωνική συνοχή στις εν λόγω περιοχές, παρέχοντας ευκαιρίες απασχόλησης και συμβάλλοντας στη διατήρηση των τοπικών πληθυσμών·
 2. τονίζει ότι η κατοχύρωση δίκαιου και αξιοπρεπούς εισοδήματος και ποιότητας ζωής για τους πολίτες και τις οικογένειές τους στις αγροτικές περιοχές είναι ουσιώδης για τη διασφάλιση κοινωνικής προόδου και την επιτυχή εδαφική και τοπική ανάπτυξη· επιμένει ότι είναι ανάγκη να διασφαλιστούν αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και διαβίωσης και κοινωνική προστασία, ιδίως για τους νέους εργαζομένους σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και τους διακινούμενους εργαζομένους στις περιφέρειες της ΕΕ·
 3. τονίζει τη σημασία της βελτίωσης της συνοχής των πολιτικών και της εφαρμογής αγροτικής θωράκισης των μελλοντικών πρωτοβουλιών ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης και άλλων σχετικών πρωτοβουλιών της ΕΕ, με σκοπό να αξιολογηθούν η συνοχή και η συμπληρωματικότητα των πολιτικών της ΕΕ και ο δυνητικός αντίκτυπος τους στις αγροτικές περιοχές, αποτρέποντας έτσι αποτελεσματικά την πληθυσμιακή συρρίκνωση της υπαίθρου και διευκολύνοντας την ανανέωση των γενεών, την ισότιμη πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στις αγροτικές περιοχές· τονίζει τη σημασία του μηχανισμού αγροτικής θωράκισης, μεταξύ άλλων κατά την αξιολόγηση, από τα κράτη μέλη, των επιπτώσεων της προτεινόμενης νομοθεσίας στις αγροτικές περιοχές· υπογραμμίζει τη σημασία της συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών στον καθορισμό και την εφαρμογή των μηχανισμών αγροτικής θωράκισης, καθώς και στη διακυβέρνησή τους τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο, για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού που σχετίζεται με τις μεταφορές και για τη βελτίωση της εδαφικής προσβασιμότητας των σχετικών περιοχών, προκειμένου να βελτιωθούν η διασυννοριακή συνεργασία και η συνεργασία μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών, η πρόσβαση σε ευρυζωνικό διαδίκτυο και επαρκείς υπηρεσίες, ιδίως στον τομέα της υγείας και της εκπαίδευσης, καθώς και η διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας και η αναζωογόνηση των αγροτικών περιοχών, ούτως ώστε να αυξηθεί η ελκυστικότητα των περιοχών αυτών και να διασφαλισθεί ένα βιώσιμο μέλλον για αυτές τις κοινότητες·

4. επικροτεί την πρόταση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής να προωθήσει έναν πανευρωπαϊκό χάρτη για τα δικαιώματα και τις ευθύνες των αγροτικών/αστικών περιοχών· είναι επίσης πεπεισμένο ότι απαιτείται μεγαλύτερη συνεργασία με τις αστικές περιοχές, ώστε να διασφαλιστεί ότι καμιά περιοχή ή πολίτης «δεν θα μείνει στο περιθώριο» κατά τη δίκαιη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη, βιώσιμη και ευημερούσα Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία καταβάλλει προσπάθειες για τη δέσμευση των αγροτικών και αστικών περιοχών για δίκαιη προσέγγιση και καταδεικνύει την προστιθέμενη αξία της συνεργασίας των αγροτικών και αστικών οργανώσεων·
5. επιδοκιμάζει την επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού στον γεωργικό τομέα και στις αγροτικές περιοχές· επιστά την προσοχή στον αποκλεισμό των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των εξόχως απόκεντρων περιοχών από αυτές τις εξελίξεις, και τονίζει την ανάγκη να ληφθούν μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός επίσης ωφελεί τους πάντες· σημειώνει ειδικότερα ότι υπάρχει ανάγκη διαχείρισης των κινδύνων εξάρτησης και υπερχρέωσης για τους μικροκαλλιεργητές·
6. επισημαίνει ότι η επίτευξη των στόχων της πολιτικής συνοχής στις αγροτικές περιοχές θα πρέπει πάντα να αποτελεί συμβιβασμό μεταξύ περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών στόχων, οι οποίοι είναι ζωτικής σημασίας για την ευημερία των σημερινών και των μελλοντικών γενεών·
7. επαναλαμβάνει την ανάγκη πλήρους ενσωμάτωσης του μακροπρόθεσμου οράματος για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ στο τρέχον και μελλοντικό πολυετές πλαίσιο και στη κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ), με διασφάλιση επαρκούς χρηματοδότησης που δεν επηρεάζει άλλα κονδύλια του προϋπολογισμού της ΚΓΠ, ώστε να διασφαλιστεί η συμπληρωματική και συνεκτική στήριξη των αγροτικών περιοχών σε όλα τα επίπεδα εδαφικής ανάπτυξης· υπογραμμίζει την ανάγκη να εξασφαλιστεί ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ των τοπικών, εθνικών και ευρωπαϊκών αρχών κατά την ανάπτυξη και την εφαρμογή της γεωργικής πολιτικής κατά τρόπον ώστε να λαμβάνεται υπόψη η ποικιλομορφία των αγροτικών περιοχών της Ευρώπης, καθώς και οι διαφορές στα επίπεδα ανάπτυξής τους·
8. ζητεί να συμπεριληφθούν οι στόχοι της Εδαφικής Ατζέντας 2030 (ΤΑ2020) στα νομοθετικά μέσα και τα επιχειρησιακά προγράμματα των ταμείων της πολιτικής για τη συνοχή· χαιρετίζει τις πιλοτικές δράσεις της ΤΑ2030 που αναπτύχθηκαν και καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να συνεχίσουν να επενδύουν στις εν λόγω δράσεις και να τις συντονίζουν με πρωτοβουλίες που συνδέονται με την πολιτική συνοχής και την αγροτική ανάπτυξη·
9. υπογραμμίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί πιο ισόρροπη ανάπτυξη των περιφερειών της ΕΕ με την εξασφάλιση καλύτερης κατανομής των κονδυλίων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης από την ΚΓΠ εντός και μεταξύ των κρατών μελών· επισημαίνει ότι είναι αδύνατον να επιτευχθεί βιώσιμη και μακροπρόθεσμη εδαφική ανάπτυξη, εάν η στήριξη χορηγείται σε διαφορετικές περιφέρειες βάσει ιστορικών δεδομένων·
10. υπογραμμίζει τον ρόλο που διαδραματίζει η γεωργία στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης για επισιτιστική ασφάλεια, βιώσιμη ανάπτυξη, κοινωνική ένταξη και

καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, συμβάλλοντας παράλληλα στη διαφοροποίηση της γεωργικής παραγωγής, στη διατήρηση της βιοποικιλότητας και στην ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών·

11. καλεί την Επιτροπή να προβλέψει μέσα άμεσης εφαρμογής στην Εδαφική Ατζέντα 2030·
12. υπογραμμίζει τις δυνατότητες της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ)² της μεθόδου LEADER, προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι αγροτικές κοινότητες να συμμετάσχουν σε ομάδες τοπικής δράσης για την προετοιμασία και την υλοποίηση στοχευμένων στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με στόχο τη διατήρηση και την αποκατάσταση ζωντανών και ακμαίων τοπικών αγροτικών οικονομιών, καθώς και την ανάγκη διατήρησης επαρκούς επιπέδου χρηματοδότησης για το LEADER· καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν πλήρως τις ικανότητες του LEADER όσον αφορά την ανάπτυξη λύσεων για την αντιμετώπιση των οικονομικών, κοινωνικών και αναπτυξιακών προκλήσεων στις αγροτικές περιοχές σε ολόκληρη την ΕΕ· καλεί τα κράτη μέλη να στηρίζουν την ΤΑΠΤΚ, συμπεριλαμβανομένης της μεθόδου LEADER, ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή σε ομάδες τοπικής δράσης και διασφαλίζοντας την αποτελεσματική αυτονομία τους όσον αφορά τη σύνθεσή τους και τη λήψη αποφάσεων· θεωρεί ότι η περαιτέρω πρόοδος της μεθόδου ανάπτυξης και των χρηματοδοτικών εργαλείων ΤΑΠΤΚ θα συνέβαλλε σε ισχυρότερες ολοκληρωμένες στρατηγικές και σε πιο βιώσιμη και ανθεκτική εδαφική ανάπτυξη· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, την ανάγκη για ουσιαστική διάθεση βοήθειας για την ΤΑΠΤΚ στο πλαίσιο όλων των σχετικών ταμείων σε επίπεδο ΕΕ, παρόμοια με εκείνη του ΕΓΤΑΑ·
13. καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει τα αποτελέσματα της έκθεσης αξιολόγησης του 2024 για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, καθώς και τα αποτελέσματα και τις εμπειρίες που αντλήθηκαν από την εφαρμογή του ΕΓΤΑΑ LEADER για τη στήριξη προγραμμάτων για την περίοδο 2021-2027· καλεί την Επιτροπή, κατά την προετοιμασία της νέας περιόδου προγραμματισμού, να εξετάσει τη δυνατότητα παροχής χρηματοδοτικών μέτρων στο πρόγραμμα LEADER που θα ενθάρρυναν την ανανέωση των γενεών στις αγροτικές περιοχές·
14. τονίζει, ωστόσο, ότι η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί σε συνεχή βάση το κόστος και τα οφέλη της μεθόδου LEADER, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι ο κίνδυνος που συνδέεται με πιθανή κατάχρηση των κατανεμημένων κονδυλίων μειώνεται στο ελάχιστο, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι το πρόγραμμα διευκολύνει αποτελεσματικά την τοπική συμμετοχή, και ότι οι διοικητικές απαιτήσεις πρέπει να αντιστοιχούν στο μέγεθος και τη δομή της τοπικής κοινότητας, ώστε να μη δημιουργούνται εμπόδια που θα μπορούσαν να αποφευχθούν για τις νέες πρωτοβουλίες·
15. καλεί την Επιτροπή να βελτιώσει τη στενή συνεργασία και την ολοκληρωμένη χρήση μεταξύ των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ, όπως τα ταμεία συνοχής, το ΕΓΤΑΑ, η ΚΓΠ και το μέσο ανάκαμψης NextGenerationEU, καθώς και με τα εθνικά μέσα, με σκοπό την υλοποίηση των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης και τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου και της αποτελεσματικότητας των επενδύσεων στην αγροτική ανάπτυξη· επισημαίνει τη σημασία της διευκόλυνσης και της προώθησης της χρήσης πολυταμειακών προσεγγίσεων για τη στήριξη της υλοποίησης ολοκληρωμένων έργων

² https://ec.europa.eu/enrd/leader-clld/leader-toolkit/leaderclld-explained_en.html.

για βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς αγροτική ανάπτυξη·

16. καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν αποτελεσματικά τις διάφορες ευκαιρίες χρηματοδότησης με σκοπό επίσης τη βελτίωση των προοπτικών των ΜΜΕ, δεδομένου του σημαντικού τους ρόλου στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης στις αγροτικές περιοχές, και καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί και να αξιολογεί κατά πόσον η στήριξή της φτάνει στις αγροτικές περιοχές και ωφελεί τις κοινότητές τους· ζητεί την ανάπτυξη συμπράξεων σε όλες τις οικονομικές δραστηριότητες στις αγροτικές περιοχές, μεταξύ επιχειρήσεων όλων των τομέων, τοπικών αρχών, ερευνητών και υπηρεσιών που βασίζονται στην καινοτομία, την ανταλλαγή γνώσεων και τη συνεργασία·
17. σημειώνει ότι η αστάθεια που προκλήθηκε στις γεωργικές αγορές στην ΕΕ και σε ολόκληρο τον κόσμο από την επίθεση της Ρωσίας στην Ουκρανία αποτελεί ιδιαίτερη πρόκληση για την πολιτική συνοχής και την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη, καθώς αποσταθεροποιεί τον γεωργικό τομέα και αυξάνει τον κίνδυνο εκτεταμένης οικονομικής στασιμότητας, γεγονός που θα επιδεινώσει περαιτέρω τις σημερινές ανισότητες όσον αφορά τον πλούτο μεταξύ των διαφόρων χωρών και των περιφερειών της ΕΕ·
18. τονίζει τον ρόλο που διαδραματίζουν οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες, οι λύσεις κινητών υπηρεσιών, οι συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, οι κοινωνικές επιχειρήσεις, οι κλάδοι του πολιτισμού και της δημιουργικότητας, η προσβασιμότητα της εκπαίδευσης και της υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και οι συνεταιρισμοί, που συμβάλλουν στην παροχή των απαραίτητων υπηρεσιών στις αγροτικές περιοχές και λειτουργούν ως βασικός παράγοντας για την αγροτική κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη·
19. εφιστά την προσοχή στην ανάγκη να ληφθεί επίσης υπόψη η ανάπτυξη άλλων οικονομικών τομέων στις αγροτικές περιοχές της Ευρώπης, όπως ο αγροτουρισμός και ο πολιτιστικός τουρισμός, προκειμένου να αναζωογονηθούν οι αγροτικές περιοχές·
20. ζητεί τη βελτίωση οικονομικά προσιτών υπηρεσιών και υποδομών δημόσιων μεταφορών, όπως οι σιδηρόδρομοι, οι δρόμοι και οι σταθμοί φόρτισης και ανεφοδιασμού στις αγροτικές περιοχές, προκειμένου να υποστηριχθούν λύσεις ηλεκτροκίνησης, ώστε να καταπολεμηθεί το ψηφιακό χάσμα και το χάσμα μεταφορών μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών· επισημαίνει, συνεπώς, ότι είναι απαραίτητο να προβλεφθεί η αναγκαία χρηματοδότηση για την ανάπτυξη και τη συντήρηση των μεταφορικών συνδέσεων, δεδομένου ότι το γεγονός αυτό θα μπορούσε να ενθαρρύνει την παλαιότερη γενιά να παραμείνει ενεργή στη γεωργία για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και να προσελκύσει νεαρά άτομα από περιφερειακά κέντρα για να εργαστούν στις αγροτικές περιοχές·
21. εφιστά την προσοχή στη συνεχιζόμενη σύγκρουση συμφερόντων σε ορισμένες αγροτικές και προαστικές περιοχές μεταξύ της χρηματοδότησης των στόχων της πολιτικής συνοχής και των στόχων της γεωργικής πολιτικής, και καλεί την Επιτροπή να προβεί σε κατάλληλη διάκριση, σύμφωνα με τη Συνθήκη, μεταξύ της χρηματοδότησης για τις αγροτικές περιοχές στο πλαίσιο της ΚΓΠ και στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους καθεμίας από αυτές τις πολιτικές, όπως ορίζονται στα άρθρα 39 και 174 της Συνθήκης·

22. ζητεί τη βελτίωση του επιπέδου των ψηφιακών δεξιοτήτων και τη διαθεσιμότητα και την οικονομική προσιτότητα επαρκών ψηφιακών υποδομών, καθώς και των ικανοτήτων αποτελεσματικής ανάπτυξης ψηφιακών τεχνολογιών, όπως οι πλατφόρμες ψηφιακών υπηρεσιών, στις αγροτικές περιοχές·
23. τονίζει ότι οι γυναίκες στις αγροτικές περιοχές μπορούν να αποτελέσουν παράγοντες αλλαγής όσον αφορά τη μετάβαση προς τους στόχους της ΓΑ2030, συμβάλλοντας σε μια δίκαιη και πράσινη Ευρώπη που προσφέρει μελλοντικές προοπτικές, προστατεύει τα κοινά μέσα διαβίωσης και διαμορφώνει τη κοινωνική μετάβαση προς τη βιώσιμη γεωργία· επισημαίνει ότι είναι σημαντικό να δημιουργηθεί ένα ευνοϊκό περιβάλλον για τις γυναίκες επιχειρηματίες στις αγροτικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των νομικών πτυχών και των πτυχών πολιτικής, για τη διασφάλιση καλύτερης πρόσβασης σε πληροφορίες, γνώσεις και δεξιότητες, καθώς και για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε οικονομικούς πόρους και, κατά συνέπεια, για τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας στις αγροτικές περιοχές· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναλάβουν δράση για την ανάπτυξη και την εφαρμογή μέτρων για την καταπολέμηση της ανισότητας μεταξύ των φύλων· υπενθυμίζει ότι, στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2021-2027, η ισότητα των φύλων και η διάσταση του φύλου πρέπει να περιλαμβάνονται και να προωθούνται σε όλα τα στάδια της διαδικασίας προετοιμασίας, εφαρμογής, παρακολούθησης και αξιολόγησης των προγραμμάτων συνοχής·
24. είναι πεπεισμένο ότι η συνεχιζόμενη απουσία εσωτερικής και εξωτερικής ευθυγράμμισης των άμεσων ενισχύσεων στο πλαίσιο της ΚΓΠ υπονομεύει τους μακροπρόθεσμους στόχους της πολιτικής συνοχής, ιδίως στις φτωχότερες και λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές·
25. επαναλαμβάνει την ανάγκη να ενισχυθεί επειγόντως η πολιτική της ΕΕ όσον αφορά τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, μεταξύ άλλων με γνώμονα την αυξανόμενη εμφάνιση ακραίων καιρικών φαινομένων στην ΕΕ τα τελευταία χρόνια και τους τελευταίους μήνες· επισημαίνει, εν προκειμένω, την ανάγκη να ενισχυθεί το επίπεδο φιλοδοξίας και ο αριθμός των παρόντων και μελλοντικών πιλοτικών σχεδίων στο πλαίσιο του στόχου για «πιο πράσινη Ευρώπη» και της πρώτης προτεραιότητάς του για «υγιέστερο περιβάλλον»·
26. ζητεί να καταβληθεί μεγαλύτερη προσπάθεια για να δοθεί στους κατοίκους των αγροτικών περιοχών η δυνατότητα να λαμβάνουν ενεργό μέρος στις διαδικασίες χάραξης πολιτικής και λήψης αποφάσεων, με τη συμμετοχή ευρέος φάσματος ενδιαφερόμενων μερών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης για την ανάπτυξη εξατομικευμένων, τοποκεντρικών και ολοκληρωμένων λύσεων πολιτικής και επενδύσεων·
27. σημειώνει ότι όλο και περισσότεροι άνθρωποι επιλέγουν να ζουν στις πόλεις και να εργάζονται σε αγροτικές περιοχές· καλεί την Επιτροπή να σχεδιάσει προγράμματα που θα λαμβάνουν υπόψη όλες τις περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των μητροπολιτικών, των αστικών και των λειτουργικών περιοχών· ενθαρρύνει την Επιτροπή να σχεδιάσει το LEADER κατά τρόπο ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τις μικρές πόλεις·
28. τονίζει τον ουσιαστικό οικονομικό ρόλο που διαδραματίζουν η γεωργία, η δασοκομία και η αλιεία· ζητεί την περαιτέρω ανάπτυξη των βραχειών αλυσίδων εφοδιασμού, των

συστημάτων ποιότητας, των οργανώσεων παραγωγών και των συνεταιρισμών που συμβάλλουν στην αύξηση της βιωσιμότητας της ευρωπαϊκής παραγωγής τροφίμων·

29. τονίζει ότι η ανανέωση των γενεών είναι το κλειδί για την κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα των αγροτικών περιοχών και την επισιτιστική αυτονομία της ΕΕ και το μέλλον της γεωργίας και, ως εκ τούτου, πρέπει να παραμείνει υψηλή προτεραιότητα στα σχέδια και τις στρατηγικές εδαφικής ανάπτυξης· τονίζει την ανάγκη να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες των μικρών και μεσαίων γεωργικών εκμεταλλεύσεων και να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην προσέλκυση νέων γεωργών, στην πρόληψη της εγκατάλειψης της γης και στη διευκόλυνση της πρόσβασης σε γη και της πρόσβασης σε πιστώσεις·
30. τονίζει τη σημασία των αρχών της κυκλικής οικονομίας και της βιοοικονομίας, καθώς και της εφαρμογής τους στον γεωργικό τομέα, όσον αφορά τη συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία· ενθαρρύνει την ενίσχυση της κατανόησης και της εφαρμογής των αρχών της κυκλικής οικονομίας και της βιοοικονομίας στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού συστήματος γεωργίας και τροφίμων.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΚΑΤ'ΕΘΕΣΑΝ ΤΙΣ ΑΠΟΨΕΙΣ
ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΗ ΤΗΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ**

Ο συντάκτης της γνωμοδότησης, Asim Ademov, υπό την ιδιότητά του ως συντάκτη, δηλώνει, υπό την αποκλειστική του ευθύνη, ότι δεν έλαβε απόψεις από καμία οντότητα ή πρόσωπο που πρέπει να αναφερθεί στο παρόν παράρτημα σύμφωνα με το άρθρο 8 του παραρτήματος Ι του Κανονισμού.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	16.11.2023
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 35 -: 0 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Benoît Biteau, Franc Bogovič, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Marlene Mortler, Juozas Olekas, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Sarah Wiener
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Asim Ademov, Ladislav Ilčić, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dan-Ștefan Motreanu
Αναπληρωτές (άρθρο 209 παρ. 7 του Κανονισμού) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Adrian-Dragoș Benea, Lydie Massard, Ville Niinistö

ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

35	+
ECR	Mazaly Aguilar, Ladislav Ilčić, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen
ID	Gilles Lebreton
NI	Dino Giarrusso
PPE	Asim Ademov, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Marlene Mortler, Dan-Ștefan Motreanu, Anne Sander, Petri Sarvamaa
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček
S&D	Clara Aguilera, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Cristina Maestre Martín De Almagro, Juozas Olekas
The Left	Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	Benoît Biteau, Martin Häusling, Lydie Massard, Ville Niinistö, Sarah Wiener

0	-

0	0

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	30.11.2023
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 26 - : 0 0 : 2
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	François Alfonsi, Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Andrea Cozzolino, Μανώλης Κεφαλογιάννης, Nora Mebarek, Alin Mituța, Andželika Anna Mozdżanowska, Niklas Nienaß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Witold Pahl, Wolfram Pirchner, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Katalin Cseh, Mónica Silvana González, Elena Lizzi, Denis Nesci, Bronis Ropé
Αναπληρωτές (άρθρο 209 παράγραφος 7 του Κανονισμού) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Francisco Guerreiro

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ
ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

26	+
ECR	Andželika Anna Mozdzanowska, Denis Nesci
NI	Andrea Cozzolino
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Daniel Buda, Μανώλης Κεφαλογιάννης, Andrey Novakov, Witold Pahl, Wolfram Pirchner
Renew	Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Katalin Cseh, Alin Mituța, Susana Solís Pérez
S&D	Isabel Carvalhais, Mónica Silvana González, Nora Mebarek, Marcos Ros Sempere
The Left	Younous Omarjee
Verts/ALE	François Alfonsi, Francisco Guerreiro, Niklas Nienaa, Caroline Roose, Bronis Ropė

0	-

2	0
ID	Elena Lizzi, André Rougé

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή